Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitized at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text. This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the ima-ges to determine what is correct.

GÖTEBORGS UNIVERSITET

N:R 21 (1480) A. 28:DE ÅRG. VANLIGA UPPLAGAN. LOSNUMMERPRIS: 12 ÖRE.

ILLUSTRERAD TIDNING
IDUN
GRUNDLAGD AF FRITHIOF HELLBERG
FÖR KVINNAN OCH HEMMET

SÖNDAGEN DEN 23 MAJ 1915.

HUFVUDREDAKTÖR: ERNST HÖGMAN.

RED.-SEKRETERARE: ELIN WÄGNER.

Pingst, hänryckningens tid

Hoffotograf Oscar Halldin foto.

VÅRVANDRING.

Af

ELISABETH KUYLENSTIERNA-WENSTER.

VAD FOLK MINDES BÄST AF Jutta Rost var hennes djupa, starka ögon, hennes stora, vackra, flitiga händer och hennes ovanligt raka rygg. En och annan talade också om hennes stämma, som om musik man hört en skymnings- och stämningsstund, då känslorna kasta hvardagsklädnaden.

För det stora flertalet var fru Rost dock först och främst en ypperlig pensionatföreståndarinna, en magnifik värdinna och en tålig åhörarinna till allt det, som måste anförtros af dåliga nerver och ännu sämre behärskning.

Det påstods, att Jutta Rost börjat med ett vackert möblemang, en okuflig energi och två tomma händer, det påstods också, att denna oförvägenhet fort nog straffades, och att hon tvangs taga emot ett lån af en före detta beundrare, hvilken friare bugade på samma gång som han lämnade summan. Men Jutta ville icke gå in på ett giftermål som afbetalning, och så blefvo villkoren hårda, mannen en omutlig fordringsägare.

Men det sades, att han inom tio år fått allt sitt tillbaka med ränta. Pensionatet blomstrade upp. Den "unga, ensamma änkan", som allt mankön svärmat för, blef "en duktig medelålders människa," mera eftersökt af hysteriska, bortskämda fruar än af deras män och vuxna söner.

En liten pjollrig och näpen, ljuslockig dam, i behof af all världens ömma och deltagande hjärtan hade funnit på att kalla Jutta "mor". Det uttrycket accepterades villigt af de lifvets moderlösa, som besökte Lannerstads pensionat, och så blef hon, som inga barn ägde, "mor Jutta".

Ödet hade gräft henne väg och visat henne mål. Modig och glad tog hon emot sin mission, och hon utgick i hvarje sin handling från den sentensen:

"Framåt, ej tillbaka gäller färden. Fram skall du, människa, och fram skall världen."

Världen kom till henne i tusen skiftningar genom de många, hvilka voro hennes gäster, och Jutta lärde sig se, hvad de behöfde utom mat och dryck och komfortabla rum.

Hon lärde sig hålla af människorna för deras stora fattigdoms skull. Det var endast ett fåtal af alla de rikemans barn, som kommo till henne, hvilka hade hjärtats och sinnets nödtorft. De åstundade så mycket af det oväsentliga i lifvet, och när detta svek dem, var det strax uppror i nerverna, sömnlöshet, trötthet, apati.

Egentligen hade Jutta mången gång stått villrådig inför problemet: mänskligheten. Hon kom mest i beröring med den s. k. lyckligt lottade, den, som har krämpor och behof på upp- och afskrifning och ett jättekreditiv af fordringar på tillvaron.

Bilen aflämnade hvar fredag en större eller mindre kontingent af eleganta stackars societetens lastdjur, hvilka hört talas om mor Jutta som ett slags svenskt Lourdes, där både själ och kropp kastade sina kryckor.

Hennes inre skulle remnat af förtroenden, om det ej varit en så solid byggnad. Nu blef det i stället ett arkiv för kvinnodagböcker, lösryckta blad ur mäns historia och volymer af äktenskapstragedier.

Salongen på Lannerstad, stor och ljus, rik på välvårdade blomstergrupper, bekväma sittplatser, angenäma förströelser, hvaribland den präktiga Steinwayflygeln utgjorde den främsta, tedde sig under de långa vinterkvällarna som den ljufligaste fristad, där trötthetén och tankerastlösheten kunde hvila ut, och där skämtet porlade fram ur en liten glad, osynlig källa, vederkvickande i sin friska naturlighet.

Vintern 1914—15 förändrade något lugnet och den ljusa fridstämningen. Det talades med skarpa, höjda röster om världskriget. Kvinnorna fingo ett hätskt uttryck i ögonen och det frågades utmanande:

"På hvilken sida står ni?"

Svaret kunde framkalla en storm af ogillande, vrede eller satir. Något af jakobinismens mörka ande grep de temperamentfullaste, och mycket lågt och fult och hatfullt framträdde hos dem, som fruktade att mista en ägd makt. Naturligtvis verkades det också mycket för fosterlandet. I redlig vilja för dess bästa enades alla. Damerna handarbetade landstormsplagg och herrarna läste fosterländska böcker.

Hade det varit aska öfver intressena i åratal förut, flammade nu den ena lilla lågan efter den andra upp, och de värmde med hettan af inre glöd dessa stigande flammor.

Jutta gick omkring bland gästerna, såg och lärde. Hon märkte, att dessa människor plötsligt omvandlats och fått ett fastare grepp om vandringsstafven nu, när det kunde vara fråga om, att vägen ej skulle löpa så jämn längre.

De, som förut icke "orkat med sig själfva," strapatserade nu i tanke och handling för fäderneslandet, och de eldade upp sig i krigsfrågan, som om de alls icke haft nerver att akta.

Men *ett* förundrade Jutta, och detta ena sörjde hon öfver på sitt stilla, allvarliga sätt: det var *fredstankens* svaga rötter.

Visst suckade gamla fruar och beniga, ålderstigna fröknar: "Herre Gud, om det blefve fred snart!"

Och ofta hörde hon ett förskräckt utrop från en kapitalstark händerna-i-kors-individ:

"Hvad skall jag ta mig till om vi få krig! Jag som aldrig behöft tänka på arbete. Konfiskeras mina pengar, blir jag tokig."

Jutta kunde ibland stanna framför sin bokhylla och stirra på Bertha von Suttners arbeten med tung undran i blicken. Hvarför fick hon icke bli den Thomas à Kempis, som vördades och efterföljdes af människorna i tro och lif?

Hvarför lästes hon just i dessa tider så föga, och hvarför samlades icke fler kvinnor i brinnande fredsandakt kring hennes verk? De skulle måhända mena, att de icke voro stora nog för hennes excelsiorsträfvan. Men växer icke kraften med den goda, ärliga viljan?

Mor Jutta var bekymrad för sina stridslystna barn. Det plågade henne att se svärd i mjuka kvinnohänder. Särskildt pinade det henne, när mödrarna foro ut mot den eller den nationen som mot en personlig fiende.

Hon längtade mer än någonsin efter våren, ty hon hoppades få en bundsförvant i den. När naturen log sitt milda, ljusa löje, skulle — åtminstone kvinnorna — känna, att lifvet var allas, och världen en stor, öppen famn, där gränserna borde vara kärlek, inte hat.

Men våren dröjde. Den gjorde sig alls ingen brådska detta år. Det föreföll som om alla onda ögon skrämde bort den, och som om jorden vore för uppfylld af kalla, hårda hjärtan, för att något varmt och vackert skulle våga sig fram.

Folk huttrade och frös, trots dyrbara pälsverk. Sinnena fröso också, trots eldande hat mot den och den.

Jutta deltog sällan i de heta debatterna, där kvinnoögon blixtrade med ny glans, och där röda läppar formades till slag mot nästan i främlingsland.

I samma ögonblick en mor lyft upp sin lille son i knät, kunde hon säga med ett skärande hvasst tonfall:

"Jag önskar, att de finge så mycket stryk, att de aldrig hämtade sig!"

Barnet såg på modern, och Jutta märkte, hur ofördragsamhetens gnista öfverfördes till den lille. Han skulle växa upp och med honom ett nytt, starkt nationshat, en mörk och trotsig ovilja mot förbrödringens enande makt.

Det blef en ömmande sorg inom Jutta, detta, att kvinnorna hade så svårt att räcka händerna till fridshälsning, att de tvärtom i allt gjorde sig till krigsrörelsens anhängare.

De klädde sig i uniformliknande kläder, satte modets afskyvärda nyheter på sig, fastän de voro afläggare af militärmössor och rockar eller — just därför! De köpte soldater, fästningar, leksakskanoner åt sina små pojkar. De tänkte krigiskt — *de, som tänkte*, och detta var det värsta.

Naturligtvis funnos undantag, men dessa voro så bleka och stilla, de gingo helst ur vägen för stridsbullret, och de gömde sig i en skum vrå undan diskussionens skyhöga vågor.

Det var så underligt, tyckte mor Jutta, ty talade hon med sina kvinnliga gäster, fanns det icke en, som ej entusiastiskt önskade fred och hoppades på den, men det skedde gärna med ett ordens svärdshugg. De ville fred allesamman, men de ville det icke solidariskt. En drog hit, en dit. Det var icke *en* gemensam blå himmel de sågo upp till.

"Bara det blir vår", tänkte Jutta, "naturen är urkraft. Ingen motstår dess styrka."

Och omkring Lannerstad var så vackert. En djup, susande skog, där oron gick vilse, och hjärtat i vall hos barndomssagorna, vida ängar, hvilka rullade ut en brokig blomstermatta under trötta fötter, en klarögd sjö, där dagens sol och nattens stjärnor speglade sig, och där våren dansade fram på glittrande vågor.

Får vintern lefva för länge, blir den ålderslö och till glädje för ingen, därför önskar man den intensivt griftero, ty det är ju en öfverlefvad existens man följer till det sista hvilorummet, och hvad är tryggare? —

Ändtligen... Ändtligen! — Sol öfver skogen, sol öfver ängen och sol öfver sjöns gråsmutsade is. Lannerstad strålar bländande hvitt i allt detta välsignade solsken, hvilket knackar på fönstren, så att rullgardinerna flyga upp mot taket och gästen släpps in.

Solskenet, som slår sig ned på trappan och berättar med en blid sagomoders vackraste ord om vårens under. Solskenet, som har kärlekens och lifvets kyss åt allt skapadt! Det kommer en dag till Lannerstad, och Jutta lyser upp i visshet om, att nu skall allt fruset tina upp, alla sinnen få den rätta värmen.

Hon samlar sina gäster i små grupper och visar dem vägar och stigar, där de skola gå våren till mötes. Hon går själf med de oföretagsammaste och talar om för dem, att här få de se de första blåsipporna. Det diket är gult af hästhofsört inom en vecka och där på sluttningen skall gullvifvans plymer vaja snart nog. Det är en bedårande friskhet och klarhet i luften, det är doft från knoppande träd och spirande gräs, det är klang och lefnadslustiga toner från tusen fåglaröster. Det är jubel och fröjd, som hvarenda vår, ett naturens unisona hurrarop vid uppvaknandet och solhälsningen.

Men i år är det också något särskildt. Naturen har beträdt sin nylöfvade talarstol och talar ut till alla de lyssnande, alla de väntande. Till alla har naturen bud och ord. Och det blir varmt och ljust inom människorna under det talet, ty det är icke partiskt, icke dömande och strängt; det är väckande mildt som helgdagsmorgonens klockklang för de fromma, och gripande starkt som längtan efter bergbestigningen i unga sinnen.

Mor Jutta är så glad öfver vårvandringarna, som hon kallar dem. De äro en *Bergspredikan*, det vet hon, och hon tänker med förtröstan på, att hela norden i dessa dagar går ut på vårvandring för att leta de första blåsipporna och omedvetet finna blommor inom sig, blommor i stället för vapen.

Så länge det var vinter, hade Jutta kanske tänkt, att våren och hon skulle hjälpas åt, att också hon skulle talat till de unga om betydeslen af tankarnas uppståndelse ur vintermörkret, men när nu solskenet flödar, björkarna knoppas och sälgen, barndomsträdet, ånyo blommar, då inser hon, att hennes ord icke behöfvas. Det är lika godt att hon bara går med ut på marken, där kälen gör allt mindre motstånd, in i skogen, där snön tvekande drar sig undan, ned till stranden, till sjungande vågor. Bara någon vill vara en trosstark vägvisare, följer flocken ut mot vår och löften.

Och Jutta tröttnar aldrig. Nu, om någonsin tar hon med ansvarets helgd sitt moderskall öfver hjärtana. Hon vill ha sol in i dem. Samma sol in i alla, samma vår in i hvarje tankehem. Och sedan — hoppas hon fast, att *sår våren, skall sommaren och höslen skörda*. Godt utsäde, vacker skörd.

Hvar dag en längre och gladare vandring, hvar kväll mindre af splittets och misshälligheténs ande i den stora, hemtrefliga salongen. Öfver de flestas ansikten dröjer skimret af ljusa hågkomster kvar i trött lycka, och många blickar vändas mot den blå krukan med det ljusgröna björklöfvet eller mot skålen med snödropparna.

Men orden droppa långsamt, och de ha mist sin hårda metallklang. De falla i tystnaden lugna och djupa eller lätta och glada.

Jutta lyssnar. Det är vår, vår i dem. Men våren med all sin underbara fägring, all sin stigande saf är dock blott löften. Hon ser på dessa af luft och sol färgade kvinnoansikten, ser, att de strama linjerna kring munnen blifvit mjukare, och önskar så innerligt, att deras vårvandring vore en färd i fred och endräkt mot ett stort mål: en blommande sommar öfver världen.

Färden genom Tyskland.

FÄRDEN TILL INTERNATIONELLA kvinnokongressen gick för oss svenskor genom Tyskland, och som en mörk ram omsluta intrycken från denna resa kongressens brokiga bilder. Jag vistades endast tre dygn i Tyskland, och har ingen rätt att afge några generella omdömen om hvad jag där såg. Men om jag vågar att med några ord skildra min personliga uppfattning, så är det därför att intrycken icke voro förvirrade eller svåra att sammanställa med hvarandra. En enda stämning strömmade emot en och ingenting bröt mot den. Det är naturligtvis en temperamentssak hvad man ser eller icke ser. Men vi voro åtminstone inte suggererade genom hvad vi hört och läst till att se det slags Tyskland vi sågo. Det var så mycket mindre militäriskt och mera mänskligt, än vi väntat. Första intrycket af Warnemünde med dess vimmel af soldater och stränga, knappa kommandorop var visserligen i stil med de skildringar af gränsbevakningens obevekliga strängshet, som man skrämt oss med, men när man väl släppts in genom visitationsbarackens tunga skjutdörrar märkte man snart, att vi intet hade att frukta.

— Sie fahren zum grossen Kongress, gnädige Frau? Man svarar ja, och det synes ett litet leende på den långe officerens läppar, inte öfverlägset eller hånfullt, bara skeptiskt. Och med oss på färden få vi i alla fall ett: Glück auf!

På hemvägen från kongressen blefvo vi både vid holländska gränsen och vid Warnemünde mycket ifrigt utfrågade om kongressens resultat. Om man kunde få se våra papper? Dem hade vi sändt per post. Vårt kongressmärke? — Ja, det visade vi. — Har ni röstat mot vapenhandeln? — Ja, det har vi. — Tror ni att ni uträttat något? — Det hoppas vi. Det kommer att visa sig längre fram. Åter samma litet skeptiska löje, — en världsdel i krig, tänker nog mannen där, och en handfull kvinnor, som komma tillsamman och vilja släcka elden!

Många soldater voro med på vårt tåg, och vi sågo vid stationerna ständiga afsked, händer, som icke ville skiljas, ögon, som in i det sista sökte hvarandra. Vi sågo sällan tårar, men det som var sorgligare än tårar, torra, stirrande ögon, med en så gränslös smärta i, att en blick därur träffade som en kula. Och när tåget rullade ut ur en bangård, och mannen, som sagt farväl, gick för att finna sin plats i kupén, då ville man se på allting utom på hur han arbetade för att få ansiktet att tiga med hans sorg, medan den dock ropade ut ur ögonen, ut ur alla nygräfda, djupa fåror och veck. Soldaterna äro förbjudna att tala med obekanta, icke minst med kvinnor, men äfven utan detta förbud skulle de bestämdt ha tegat. I kupéerna, på restauranterna såg man dem sitta tillsamman med hvarandra eller med anhöriga och minut efter minut under halftimmar inte yttra ett enda ord. De voro liksom försjunkna i minnet af något de icke kunde berätta, deras ögon tycktes söka syner, som de inte kunde undfly, och i dessa ögon sågo vi utan undantag samma blick af ett nästan outhärdligt vemod, om någon smålog, nådde leendet aldrig ögonen.

Det var icke solbrännan eller märkena på utrustning och händer af fältlifvet, som förrådde mannen, som varit vid fronten, för oss. Inte heller käpparna, bindeln om armen, det stygga ärret. Det var det nya ansiktet, och det ansiktet tycktes alltid säga oss samma sak: moderna människor genomgå icke ett krig och lyda dess order utan att lida för detta, oskyldiga och dock skyldiga, så länge de lefva. De kunna få vända åter till de sina och dock vända de aldrig riktigt åter, de skola alltid vara, där andra icke kunna följa dem.

I en restaurationsvagn sitter en officer vid bordet bredvid vårt. Bredvid honom en liten gosse och flicka, hans egna förmodligen, som följa pappa en bit på vägen efter permissionen bort igen mot gränsen. De kvittra och prata och arbeta så mycket de orka för att få fadern att lägga märke till dem. De lyckas till slut, tack vare barns oerhörda envishet. Fadern börjar svara på deras frågor, han tar den lilla handen, som sträckes mot honom, han småler, men han ser inte på barnen hans ansikte är vändt rakt fram, hans ögon glida undan, de äro åter mycket långt borta, han ser det samma som hans kamrater se. Och så småningom tystna också barnen.

En söndagskväll på hemresan sågo vi Alt Heidelberg på Deutsches Schauspielhaus i Hamburg. Damerna hade ännu många tårar öfriga för Karl Heinz och Käthie, men officerare och soldater sutto här utan att tala med någon, orörliga och stirrade rakt fram, och det tycktes som om de inte hört ett ord af hvad som sades. Vi svenskor, som reste tillsamman, frågade hvarandra: hvar är sången och de bekransade soldaterna, extasen,

Några intryck under resan till och från Haagkongressen.

NÄR MARGOT STOD BRUD.

— ETT IMPROMPTU. —

Det är festens stora timma —
under slöja, myrtenkrans
ser jag brudens ögon glimma,
skimrande af lyckans glans.

Stormar rasa, vintrar snöga,
jämt är icke himlen blå —
sol dock finnes i ditt öga,
vackra, strålande Margot.

Hvad är mannen, om ej gifvet
honom detta solljus blef,
där i blickens djup står skrifvet
kvinnans stolta adelsbref?

"Lef för mig! Hur världen vänder,
blir den stundom vrång och svår,
utaf mina mjuka händer
mod i striden du dock får."

Två — det är ju lifvets smycke —
två, som älska lärt hvarann, —
två, som enats i ett tycke,
när i hjärtat våren brann.

Vilse stundom nog vi fara,
men kompassen kvinnan är.
Styr du fel — i ögon klara
står den rätta kursen där.

Läs! Och du kan vara säker,
att hur stormen också yr,
att hur hafvet också vräker,
mot en säker hamn du styr.

Nu står maj liksom en saga
utanför din fönsterkarm —
öppna — blomsnön in skall draga
för att dofta vid din barm.

Du är allt det fagra, unga,
som på lifvets tröskel står,
och ur rymden lärkor sjunga
in din hvita bröllopsvår.

Därför dagens drottning lefve —
solsken jämt kring henne stå.
Alla goda genier sväfve
kring den blonda fru Margot!

DANIEL FALLSTRÖM.

Låt kemiskt tvätta Edra klädningar & kappor hos oss och Ni blir belåten.
Örgryte Kemiska
Tvätt- och Färgeri Aktiebolag Göteborg
KLIPPAN.
Modernaste Finpappersbruk.
Specialitéer:
Finare Post-, Skrif-, Kopie- och Tryckpapper samt kartong.
Iduns textpapper tillverkas af Klippan.

jublet, allt det, som vi läst så mycket om? Kanske att midt uppe i fältlifvet, dessa män, som vi nu se, äro äkta soldater utan skrupler, men här tillsamman med de sina, inne i sina vanliga omgifningar, på sina vanliga gator, omgifna af normala människor, som icke mörda hvarandra, hur känna de det här?

En morgon gjorde vi en tur genom Hamburg, foro genom Elbetunneln ut till hamnen. Här var allt tyst och öde, icke en ångvinsch rörde sig, ångarna lågo sida vid sida och sofvo i långa rader, de väldiga magasinen voro stängda.

Man undrar, när man ser denna stad, hvars hjärta stannat: hvad lefva människorna af, hur går tiden? Och på det sättet ledes man till att förstå, hvari de civilas: kvinnornas, barnens, de gamlas värnplikt består. Den består i att vänta och försaka. Vid kongressen yttrade en engelska detta: när i ett modernt krig en stat anser sig ha rätt att uthungra, inte som förr bara en fästning, men ett helt land, hvem får då hungra först? Icke soldaterna. De måste ha sitt. Men de fattiga kvinnornas barn och sedan efter hand alla de civila. Tyskarna äro inte uthungrade ännu, och de ha inte så lång tid heller att härda ut till den nya skörden kan skördas i Ungern, men brödet är knappt och därför heligt. De åtta tämligen herrskapstunna skifvor, som fås ut på ett brödkort om dagen, hållas i en vördnad, som man aldrig drömt om att man kunde vörda groft potatisblandadt bröd. Utan brödkort får man på en restaurant intet bröd, för hvar skifva göres ett klipp i en af dess rutor.

Vid den holländska gränsstationen fingo vi hvita tumstjocka smörgåsar, stora som tallrikar. De symboliserade på sitt sätt öfvergången till ett neutralt land, från krig till fred.

E. W.

Croquiser från Haag.

DENNA KONGRESS, SOM INNESLÖT så många deltagare, hvilka icke ätit hvitt bröd och icke hört musik på månader, kunde icke bli en nöjeskongress. Kanske banketterna aldrig mera behöfva komma åter, när det visat sig hur väl man kan undvara dem.

Kvällarna upptogos af offentliga möten. Man fick höra mycken glänsande vältalighet, som man kunnat njuta af som prestation, om den icke varit så hjärtslitande. Rosika Schwimmer är kanske den af dessa talare, man minns bäst och längst för hennes oerhörda lidelses skull. Hon var revolten mot kriget förkroppsligad, allt hat, all förtviflan och vämjelse det kan inge en människa, talade ur hennes ord. Hon var framför allt kvinnornas protest, kvinnornas, som utan att tillfrågas om saken måste sända ut sina män och söner att slaktas. Hon öfveröste sina åhörare med shrapnels, hon sårade med afsikt att låta dem blöda. Det var som om hon sedan "det förskräckliga hände" icke kunde ha ro att se en enda människa med den fattning och kallblodighet, som kommer af skygghet att tänka och att sätta sig in i hvad som sker i världen. Hennes mål var genom alla tal att tvinga kvinnorna till att inse, att krig inte bara var männens sak utan lika mycket kvinnornas, förmå dem att låta fara all tvekan och gripa in. Hon hade en slags förtviflad tro på att kvinnorna skulle kunna uträtta ett under, om de ville, om de ville! För att få dem till att vilja, tvang hon dem att se skyttegrafvarna, höra samtalen där, se de dödssårade krypa på marken med inälfvorna släpande efter sig, se de brända hemmen, de våldförda kvinnorna, tänka på det nya internationella släkte, som dessa kvinnor skulle föda till världen, på de veneriska sjukdomar, som skola för århundraden förgifta släktets blod. Upp därför att rädda, hvad som ännu finns att rädda, snart är det för sent!

Det arbete, som Rosika Schwimmer presterade på kongressen var oerhördt. Till allt annat blef det hon som fick ta hand om den stora skaran af journalister från Tyskland, England, Amerika, Frankrike och Holland, hvilka tycktes ha ganska svårt att följa med och hade åtskilligt att anmärka, i synnerhet i början, öfver att arbetet icke underlättades för dem.

Mrs Pethick Lawrence, denna kvinna som är så litet vacker, när hennes ansikte är i hvila och blir så strålande, när en tanke lyser upp henne, är icke för inte den, som drifvit fram hundratals af väluppfostrade engelskor mot polisen till fängelse och hungerstrejk. Nu söker hon med samma medel att drifva fram kvinnorna mot kriget, dock icke bokstafligen. Hon har många argument för att bevisa kvinnornas rätt och plikt att gripa in. Det är ju kvinnorna, som måste reparera krigets refvor och blöda för att ersätta det nedslaktade människomaterialet, säger hon. Kvinnorna äro dessutom i en priviligierad ställning, de kunna motsätta sig kriget utan att anses för fega, de äro icke bundna af krigiska traditioner.

Ja, om det hjälpte med argument, då stode redan kvinnorna upp som en man mot kriget. Då vore vi redan på väg mot den fred, som mrs Lawrence vill ha "passionate and heroic".

Bland kongressens vältalare får man icke glömma kamraterna Anita Augspurg och Lida Gustava Heyman. Anita Augspurg höll visserligen inga stora praktal, men hela hennes uppträdande vid kongressen präglades af en sådan hjärtats takt och ädelmod, hon hade en sådan förmåga att finna det rätta ordet i det rätta ögonblicket, att göra den rätta gesten på det rätta stället, hon var ett så lefvande exempel på noblesse, att hon nödvändigt väckte motsvarande hos kongresskamraterna.

— Jag har hört, att det lär ha demonstrerats för belgiskorna på kongressen, skref en person till mig. — Ja, men endast af doktor Augspurg, svarade jag.

Lida Gustava Heyman utmärkte sig som tolk och sekreterare för en präktig stämma och en viss kärf humor. Af hennes tal på ett af de offentliga mötena minns jag bäst hennes slutord: "De kvinnor, som nu gå tillbaka till de stridande länderna för att söka breda ut de idéer, hvilka vi förfäktat här, de måste vara rakryggade och modiga." Det är ingen som betviflar den saken.

Hastigt populär blef den lustiga, brinnande madame Geroni, kongressens enda italienska, och den, som representerade den galliska vältaligheten ensam, eftersom fransyskorna dragit sig tillbaka. Om hennes tal bli rapporterade får hon det nog inte så trefligt då hon kommer hem, hon liknade Italien vid en man, som stjäl ur sin väns ficka, medan han slåss med andra och icke kan försvara sina ägodelar.

De svenska talarna på de offentliga mötena voro Anna Kleman, Anna Lindhagen och Emilia Fogelklou. Anna Lindhagen framförde på franska en flammande protest mot nationalitetsförtrycket, och fast hon inte är stor, lyckades hon få sin röst att bära öfver hela den väldiga salen. Mellan förhandlingarna såg man henne mest tillsamman med belgiskor och den polska doktorn, alltid lyssnande med allt det deltagande intresse, som dessa döttrar af olyckliga länder kunde begära.

Fröken Fogelklou framförde i ett tre minuters tal en hyllning till Holland och inflätade en komplimang till den lilla prinsessan, hvars födelsedag det var.

Vid samma möte upplästes också jämte andra sympatiskrifvelser från världens alla hörn ett bref från Ellen Key, ett namn, som hälsades med lifliga applåder. Samma utmärkelse kom den svenska adressen till del med de 24,000 namnunderskrifterna. Oss gladde den obeskrifligt. Vi kände med ens, att vi hade stöd bakom oss hemifrån.

På lördagens afton samlades kongressen för sista gången till ett samkväm. Tack framfördes till alla funktionärer, som verkligen också förtjänade det erkännande de fingo. Man samspråkade en stund vid en kopp te och så började afskedstagandet. Man sade farväl åt gamla bekanta och nya, önskade hvarandra allt godt, talade om att träffas, då det blir bättre tider, om det arbete, som väntade på hvar och en där hemma. Det kändes en plötslig tomhet vid tanken, att man skulle lösas ur denna samhörighetens skyddande ring och vända ut bland människor, för hvilka de tankar, som här varit allas, voro främmande och fientliga eller åminstone dåraktiga utopier.

Efter ett par dagars hvila sammanträdde ånyo resolutionskommittén. Enligt hvad den ena af Sveriges representanter, fröken Anna Kleman, meddelat, har nu förarbetet framskridit så långt, att de beslutade deputationerna till statsöfverhufvudena inom de närmaste dagarna kunna utsändas. Till Sverige skulle komma representanter för bägge de stridande lägren. Vi få se till att bereda marken för deras mottagande!

E. W.

DERBY.

Af ALMA FALK.

HON HADE BARA SETT HANS porträtt i Sporting and Dramatic News, men strax hade hon klart för sig, att han var hennes senaste svärmeri. Hon kände sig själf tillräckligt för att veta, att det bara var en af de där vanliga platoniska känslorna, som aldrig komma till föremålets vetskap. Och det skulle aldrig falla henne in att visa tillbaka en sådan känsla — tvärt om odlade hon den, helt enkelt, emedan det roade henne att ha någon att svärma för.

Kjerstin Wide var bara 17 år och hade skickats ut till England för att få lite världsvana och politur öfver sitt stockholmska backfischväsen. Och allt det nya hon fått se hade kommit henne att glömma bort svärmerierna, och minnet af den lille kadetten, hon brukade möta på Skeppsholmsbron hade fläktats bort redan af Nordsjöns friska vindar under resan öfver till England.

Och så fick hon se Arthur Greys porträtt i Sporting and Dramatic News. Och med detsamma förstod hon, att en jockey var det enda möjliga att svärma för — och Arthur Grey var idealet för en jockey. Han satt till häst på porträttet, och han var ung och stark och smidig, och hästen han red var en sådan där mager och högbent treåring med framsträckt hals och vidgade näsborrar — fullblod — kapplöpningshäst. Den hette "Sir Martin" och skulle debutera i Derbylöpningen. Hon tyckte det var synd, att inte Arthur Grey, jockeyen med de vida, hvita sidenbyxorna och den röda blusen, ägde "Sir Martin", utan red den för penningar åt den rike lorden, som ägde flera sådana hästar, hvardera värd en icke så obetydlig förmögenhet. Han vara bara en tjänare, Arthur Grey — men han var jockey — och han var hennes ideal bland män. Hon läste, att han skulle rida "Sir Martin" i Derby-täflingen, och — där fanns ju ett tillfälle för henne att få se honom lifs lefvande. En svenska i England måste naturligtvis se Derby-täflingen, den förnämsta och äldsta löpning i världen. Hon förstod, att det måste vara något mycket förmer än de kapplöpningar, hon sett på Lindarängen eller trafttäflingarna på Brunnsvikens is. Det skulle inte bli svårt att få sällskap med några engelska vänner ned till Epsom onsdagen före pingst.

*

Tusentals åkdon af alla slag gledo eller skramlade i väg från London rakt söder ut till Epsom downs. Det var en aldrig sinande ström hela förmiddagen, ty alla skulle till Epsom, och tågen kunde endast taga ett fåtal, trots flera extratåg i timmen.

En liten svenska med ett urklipp ur Sporting and Dramatic News innanför blusen satt tillsammans med några engelska vänner bekvämt tillbakalutad i en röd bil, som mjukt gungade fram på jämnare vägar än en svenska kan drömma om. Det var nästan trängsel på hela den långa vägen från London till Epsom. Det var biler och ekipage — det var åsnekärror och mail-coaches samt andra kolossala, höga vagnar, dragna af fyra eller sex hästar. I dessa senare åkte människor fantastiskt utstyrda i färgrika, trasgranna kläder. Vagnarna voro behängda med brokiga pappersgirlanger, och öronbedövande skrik och sång, ackompanjerade af något slags skrällande, infernalisk musik, blandades med automobilers tutningar och kärrors

Doktor Tage Sjögrens Röntgeninstitut
STUREGATAN 8 - STOCKHOLM
för **undersökning** af bensystemets skador och sjukdomar, lung-, hjärt- och magsjukdomar m. m. samt för **behandling** af vissa tumörer, körtelsvulster, kroniska hudsjukdomar, såsom eczem, hudkräfta m. m.

SPORTVAGNAR
1915 ÅRS MODELLER
från **7.50** till **50** Kronor.
Illustrerad priskurant sändes franko på begäran.
4 St. Nygatan ÖSTERLUND & ANDERSONS A.-B. Hötorget 11 - STOCKHOLM.

skrammel. Rakt genom de små Surrey-städernas High Street drog detta brokiga och skränande följe. Där i gatukorsningarna stodo djurskyddspoliser och togo hand om öfveransträngda eller selbrutna hästar, som ofta förekommo framför de värst utstyrda och värst skränande vagnarna. Och därifrån hördes svordomar och förbannelser från dem, som fingo fortsätta sin väg till fots.

När den röda bilen svängde upp på kapplöpningsfältet vid Epsom, reste sig Kjerstin Wide upp och såg ut öfver denna enorma samling af människor af alla klasser och åldrar från de kungliga och högsta societén borta på den kungliga estraden vid startplatsen — till det trasigaste pack från East Ends gränder. Hon höll nästan ett ögonblick på att glömma sin jockey för allt detta stimmande lif rundt omkring sig. Bilen kunde endast med mycket sakta fart ta sig fram i den hopgyttrade massan af åkdon och människor och ofta körde den rent af fast och fick vänta, medan folket skingrades en smula. Massor af zigenare af alla åldrar, den ena grannare utstyrd än den andra, sträckte sina smutsiga händer in i bilen och tiggde — envist, efterhängset. De hoppade upp på fotsteget och följde med, då bilen gled fram genom den packade människomassan. De drogo i de åkandes armar och kläder och tiggde — tiggde. Den, som ingenting fick, sände en förbannelse och en hatfull blick ur gnistrande svarta ögon in i bilen.

Klockor, smycken och penningar lämnades hemma en sådan dag. Yrkestjufvar, uppfostrade i East Ends tjufskolor, doldes, där man minst kunde ana dem. Zigenare och utsvultna trashankar voro i regel ofarligare än eleganta damer, välklädda gråhårsmän och andra individer med de alldagligaste och mest förtroendeingifvande utseenden.

När bilen icke kunde tränga närmare banan, steg man ur och banade sig till fots fram till Tottenham Corner, en skarp krökning af banan, som de täflande skulle passera och hvarifrån man hade en utmärkt utsikt. Så långt blicken kunde nå myllrade det af människor, en samling, hvars motsvarighet hvad antal och sammansättning beträffar man antagligen ej kan få se någon annanstans än på Epsom downs en Derby-dag. Långa rader af dessa fyr- eller sexspända åkdon, som under förmiddagen gifvit färg och lif åt hela Surrey, stodo nu här i närheten af kapplöpningsbanan, och som det regnade ett fint dimmigt regn, sökte de grannt utstyrda människorna skydd u n d e r vagnarna, där några intogo sin Derby-middag, uppdukad på marken, medan en skrattande och gestikulerande kvinna satte om sitt hår framför en spegelbit, stödd mot en kaffepanna, och en annan ammade sitt barn.

Under tiden exponerade framme vid sadelplatsen mannekänger och damer ur societén sina elegantaste toaletter och säsongens mod i hattar och pälsverk.

Vid Tottenham Corner stod Kjerstin Wide stödd mot barriären, då hon fick se derbyhunden! Derby-hunden har blifvit döpt af traditionen och uppträder hvarje år i olika skepnad på Derby-täflingen — ensam inne på banan, springande fram och tillbaka med svansen mellan benen, tjutande sökande sin husbonde. Nu kom han i form af en liten svart, ruggig aberdeen-terrier, och med de räddaste ögon och mest ängsliga tjut i världen skumpade han omkring en stund på banan, tills polisen fångade in honom.

Därpå drogs Kjerstins uppmärksamhet till en man, som stod på en trälår och ropade:

"Bet on Minoru — king's horse — likely to win!"

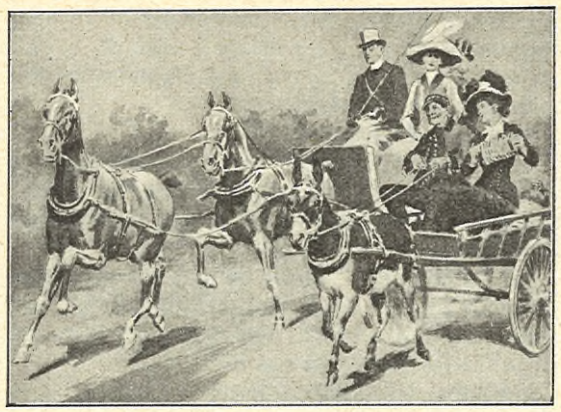

På väg till Epsom downs.

Ja, hon skulle hålla — inte på Minoru — men på Sir Martin, h a n s häst, den måste ju vinna. Hon visste, att vadhållning af hennes engelska vänner inte ansågs juste — men hon smög sig från dem och lämnade sin half-souverain till en bookmaker.

Klockan närmade sig emellertid 3 och folk började packas längs barriären i synnerhet kring Tottemham Corner, den näst sadelplatsen bästa åskådarplatsen längs hela banan.

Ett litet svenskt flickhjärta dunkade riktigt hårdt vid tanken på, att hon nu skulle få se sin hjälte lifs lefvande. Hon var alldeles säker på att få se en röd blus och ett par hvita byxor först af alla. Människorna längs banan började bli ifriga och speja och lyssna — tills med ens ett rop spred sig från man till man: "They'r off!"

Och halsar sträcktes öfver barriären och ögon spejade förväntansfullt bortåt banan.

Det dånade som en kanonad, och ett tjugutal hästar ströko som ett streck förbi. Grästorfvor kastades in bland folket, rop och skrik ljödo. De små fjäderlätta jockeyerna i sina bjärt olikfärgade sidenblusar stodo i de högt uppdragna stigbyglarna i en båge fram öfver hästhalsarna. Lösa tyglar och höjda spön, eggande rop och en f a r t hos de streckformade hästarna, som verkade rent otrolig.

Åskådarna voro som galna — spänningen var enorm och eggande rop till favoriten ljödo rundt om. Kungens häst var nummer tre — och detta gjorde vadhållarna galna. De skränade och skreko:

"Royal colour — buck up — Minoru — king's horse — buck up!"

Men som nummer två hade Kjerstin Wide sett en röd blus och ett par hvita byxor. Och hon glömde allt omkring sig och skrek med full hals: "Sir Martin — Sir Martin!"

Alltsamman gick på mindre än ett par sekunder. I den skarpa hörnan vid Tottenham Corner, just där Kjerstin Wide hängde långt fram öfver barriären — där skockade sig alla hästarna tillsamman för att genom att stryka intill barriären vinna mesta möjliga mark. Där var h a n, Arthur Grey! Som en smidig panter gungade han i luften öfver hästens hals.

Då hände det!

"Sir Martin" snubblade i trängseln vid hörnan, [illegible] ögonblick på knä — reste sig och flög [illegible] tom sadel, slängande stigbygeln och n[illegible] i vädret hän öfver banan, tills han fasttog [illegible] någonstans borta vid barriären på andra sidan. Men på marken framför Kjerstin Wides af förskräckelse stela ögon släpades ett tiotal meter under de efterföljande hästarnas hofvar någonting blodigt och söndertrampadt, som, så snart hästarna passerat, omhändertogs af ambulansen och kördes bort i en stor hvit vagn. Kjerstin kunde inte skilja på hvilket som var blod, och hvilket den röda sidenblusen — det var bara en röd och hvit massa.

Det var som om hennes hjärta stannat. Hon stod stel och orörlig och såg som i en dröm de täflande försvinna nedåt målet — hörde entusiastiska skrik och rop — och såg en kolossal etta hissas upp högt öfver banan borta vid kungliga estraden. Ett var "Minorus" nummer. "Minoru" hade vunnit — med ett halft hästhufvud — kunde ryktet genast förtälja ända här borta vid Tottenham Corner. Oronbedöfvande hurrarop ljödo från tusen sinom tusen munnar — så flögo hattarna af "God save the king" ljöd från en kör på bortåt en miljon människor.

Kjerstin Wide följde med stel blick och mekaniska rörelser sitt sällskap till bilen och så gungade man åter iväg upp mot London.

Kjerstins vänner kunde inte förstå, att den glada, tanklösa Kjerstin Wide blifvit så gripen af en olyckshändelse. Hon var som förstenad — och det gick inte öfver den dagen och inte på flera dagar till.

Hon läste i Morning Post att Arthur Grey inte var död, som hon hade trott, men han låg medvetslös i hjärnskakning och hade erhållit så svåra yttre skador, att han aldrig mer skulle kunna sitta till häst.

Och hon tänkte:

"Aldrig svärma mer. Människolif äro så dyrbara — och så lätt förspillda — aldrig plottra bort känslor genom att svärma — gömma allt åt en enda."

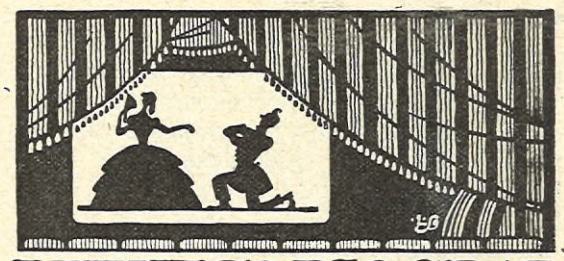

LIFVETS BIOGRAF

Studentskans lyckliga dar.

DE SUTTO VID ETT LITET BORD alldeles för sig själfva och sågo förströdda ut öfver den sorlande mängden rundtomkring dem. När inte musiken spelade, så hördes de rasslande dropparnas fall i fontänen och en yrvaken trädgårdssångares drill där bortifrån den stora boken med de genomskinliga nyspruckna bladen.

Frida satt och undrade på hvad hon egentligen hade där att göra. Och hade det inte varit för att göra moster och morbror ledsna — de som offrat så mycket på henne, så hade hon aldrig gått.

Hon förstod mycket väl att det var ett slags oskyldig fåfänga hos dem att — fastän de inte själfva orkade gå med — målarmästar Lönnblads systerdotter visade sig ute i den nyförvärfvade hvita mössan och den tunna hvita klädningen, som kostat mycket mer än de hade råd till. Och kusin Edvin var minsann så ståtlig och grann, att hans sällskap inte var något att skämmas för.

Men hvad hade de där att göra bland all den fina militären och alla de jublande studenterna?

Hur hade hon inte längtat att en gång bli fri, att ändtligen få den hvita mössan, så att hon sedan kunde få gå sin egen väg och inte behöfva känna sig som femte hjulet under vagnen. Visst hade kamraterna varit vänliga mot henne, i synnerhet under de sista åren, då de hunnit få lite världsdamspolityr och hon lärt att bli försiktigare. Men det hindrade inte att hon ständigt kände, att hon och de alls ej lefde i samma värld.

I går hade de ju alla varit tillsammans på en gemensam fest för lärarna och under en kort stund hade det känts som om alla skrankor fallit inför den sanna ungdomsglädjen. Men så lite senare, innan de skildes åt i den ljusa natten — hade kamraterna kotterivis gjort upp sällskap för följande dag.

Och då blef Frida uteglömd.

Något annat hade hon inte väntat, men det kändes bittert i alla fall. Isynnerhet för de gamlas skull.

De som alltid inbillat sig att den hvita mössan skulle bli ett slags Sesam-öppna-dig till samhällets alla olika portar.

Frida suckade till och följde omedvetet med ögonen sin kamrat Lotty Blommerts, som satt helt nära fontänen midt framför musiken, tillsammans med öfverstens — hennes föräldrar — och en hel rad med beundrande bröder. Och hon kände att det svalg, som just då skiljde dem åt, var oöfverstigligt — såvida det inte blef krig, eller jordbäfning, eller någonting annat ohyggligt. Ty det påstods ju att olyckan närmar människor till hvarandra på ett sätt, som aldrig lyckan gör.

Edvin i sin tur satt och såg forskade på Frida. Oändligt täck var hon i den hvita mössan med det guldbruna håret, som stack fram i ett ostyrigt burr rundt hennes friska runda ansikte. Men det var förfärligt hvad hon var tyst och allvarsam. Inte alls som där hemma. Han riktigt längtade att få se de där groparna i vänstra kinden och hakan sticka fram.

Men plötsligt blef han också allvarlig och uttrycket i hans klarblå ögon bistrade till. — Det kunde väl inte vara möjligt, tänkte han, att hon var stursk, att hon skämdes att vara ute med en vanlig trädgårdsarbetare — ty honom hade föräldrarna aldrig kunnat få att hänga vid boken.

— Hör du, Frida, bröt han tystnaden, är det så att mitt sällskap är dig till obehag, så kan jag gå.

Frida såg ut som hon vaknat upp ur en dröm och bestört stirrade hon på kusinen. — Hvad menade han? Var han tokig?

En varm rodnad hettade henne i kinderna och ögonen fylldes med tårar. — O, Edvin, hur kunde du — du tänka så. Och efter en liten tvekan lutade hon sig fram mot honom och berättade hvad som rörde sig inom henne och hur hon känt det i alla dessa år.

— Kan du begripa hvad jag skulle med den här att göra, sade hon till sist och pekade på mössan. Ser du, jag är alldeles för klok för att inte förstå att det ändå bara är h a l f b i l d n i n g. För de andra är liksom f ö d d a med medvetande om en hel massa saker, som jag måste plugga mig till. Och det, förstår du, kan aldrig bli detsamma.

— Ja, men nu kommer dina barn att födas med det där medvetandet, tröstade Edvin.

— Tror du, tror du verkligen det?

— Ja visst. Allra helst om du gifter dig med en bildad man.

— Nej, tack du, då får det hellre vara. För snyltgäst i de lärdas förening har jag varit tillräckligt länge. Nu — nu vill jag bli fri som fågeln i luften — fisken i vattnet — och strunta i den här. Hon lyfte på mössan och svängde den muntert.

— Nå, men hvad vill du bli då?

— Jo, jag vill böka i jorden, sätta, så och skörda — se där hvad jag längtat efter i många år. Men det var ju aldrig lönt att tala med de gamla om det.

— Frida, menar du — menar du verkligen hvad du säger. Och deras ögon möttes i en lång, undrande blick. Det var rakt som om de aldrig sett hvarandra förr.

Så blef det dock slutligen en lycklig dag för den lilla studentskan. — Men inte var d e t den hvita mössans förtjänst, inte.

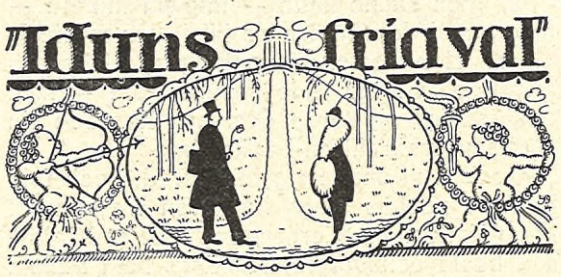

Nedanstående skildring utgör det tionde porträttet i den serie personkaraktäristiker, som ansluter sig till vår stora pristäfling "Iduns fria val", angående hvars bestämmelser vi hänvisa till täflingsprospektet i n:r 1.

10. Författarinnan.

JAG SER HENNE IBLAND HÄR I Stockholm vid högtidliga tillfällen. Eljes rör hon sig i en värld, vidt skild från den litterära, i salonger dit jag inte har tillträde, eftersom jag bara är författare. Hon kom en gång till en stor fest, där allt skrifvande folk samlats kring en utländsk berömdhet. Till och med de lyriska murmeldjuren hade denna afton krupit fram ur sina hålor och förbrödrade sig med människor de aldrig förut mött. Men hvilkas böcker de låtsade sig ha läst.

Författarinnan kom inglidande alldeles ensam, slank och spänstig och med släp, iförd något mycket tunnt, skimrande mörkgrått. Det kom också några dagar efteråt en dikt i en veckojournal (dock icke Idun) om dessa indiska ormar, som fortskaffa sig på stjärten genom den heta djungeln... spegelbilder af vår moder Eva.

Hennes hy var blank och blek såsom mjölkglas, och ögonen skvallrade om nätters tunga veronalrus. På hennes händer blixtrade ärfda ringar, och synintrycken uppfångade hon genom två små runda glas, burna af en tunn gyllene stång.

Hon påstås ha skrifvit två, tre böcker och tillhör Föreningen för bevakande af författarnas ekonomiska intressen, ehuru hon för egen del är fullständigt blottad på sådana. Hennes skrifverier ha föranledt familjen med tillhörande tanter att samstämmigt uttala, att detta hade de aldrig trott lilla Olga om. Sådan var hon inte alls under sin uppväxt. Men ingen anar hvad Olga kämpat, tyst och ensam, innan hon vågade bryta mot seden och ta detta steg.

Man ist nur einmal jung,
d'rum mache ich den Sprung...

Hvilken erfarenhet röjde ej dessa tunna volymer, och dock ropar Olgas hela väsen efter erfarenhet, det är erfarenhet hon behöfver och söker, som författarinna. Kanske i lifvet också. Men hvem är beredd att till verklighet förvandla den aningarnas och fantasiens värld, i hvilken denna kvicka, yrvakna, känsliga och ärelystna unga kvinna rör sig? Något hofrättsråd — en docent i latin — läkaren på modet? Hvad ska man gissa? Hon skulle kanske — om några år — med glädje ta en genomsnäll grosshandlare, eller ännu hellre en hofman, lite grånad i aktiv tjänst, som lämnar henne mycket i fred med sina cigarretter och den w i r t i n g p a d, på hvilken hon, uppkrupen i chäslonghörnet, etsar sina croquiser och klottrar ned långa rader förslag till rim.

Hon är à prendre, vare sig detta beror på hennes egen villrådighet i valet, eller därpå att herrarna frukta reflexerna af en hustrus omstridda renommé på deras eget rykte. Det finns karriärer, som inte förmå bära den handicappning som ligger i en smädlig kritik. Det finns husfäder, som hellre ville dö — eller lefva ogift! — än ha en artistisk visionär i sitt hus. I synnerhet som man mycket väl kan vara visionär och ändå råka skrifva oförstådda böcker. Man kan till och med ha svårt för att skrifva och ändå inte kunna låta bli. Och hur skulle en regelrätt, oförvitlig medborgare kunna fatta den "oålighet", som har sin grund i en svårarbetad scen eller i motspänstiga intrigtrådars ovilja att låta knyppla sig till ett vackert mönster?

Men kärleken öfvervinner allt, och faran vid att gifta sig med en författarinna är verkligen inte större än looping the loop med en rutinerad aviatiker. Äfven om författarinnan inte kan förmå sig att afstå från att skrifva böcker, står lyckan henne till buds, blott hon gör sina verk någorlunda oförargliga och inte begär att allt för många människor ska ta notis af att de komma ut.

Fordomdags betraktades det som en ära att ha rykte som en snillrik dam. Numera har denna egenskap blifvit snarast ett lyte, som det gäller att göra så oskadligt som möjligt för ens borgerliga lif. Med god vilja går det mycket väl att förena skötseln af en liten hemslöjd för framställning af en eller flera böcker om året med ganska omfattande plikter som husets goda fé. Inför budet: jag måste! går det lätt nog att fördubbla tidens mått. Och det arbete blir verkligen inte det sämsta som man måste stjäla sig till. Man skall inte tro att hvarje manlig författare går upp mot en Balzac i arbetsförmåga eller att man lyckas skildra lifvet bättre i den mån man undandrar sig dess realiteter, dess plikter och störande besvär.

Den lifsäggelse en nyttig människa kan hämta af ett intresse vid sidan är ovärderlig, man kan ej nog ofta mana till bruket af denna vaccin mot enformighet, automatisms och åldrande i förtid. Och af alla käpphästar torde väl en smula skrifveri vara något af det oskyldigaste som finns, vare sig det tar sig form i en dagbok — som kanske en gång letas fram och väcker våra barnbarns förtjusning — eller i en roman, som har utsikt att bli färdig ungefär samtidigt med det ändlösa broderiet eller, hvarför inte, i dikter, som kunna tjäna att förhöja en festlig stund, en namnsdag, ett barndop eller en utflykt med korgar till en vårgrön björkdunge.

MOGENS LANG.

Våra ärade husmödrar

torde benäget uppmärksamma den utmärkta samling af värdefulla recept för köket, som den välkända firman A. Bol. Th. Winborg & C:o, Stockholm, med nästa veckas nummer af Idun tillägnar de svenska husmödrarna. Receptsamlingen, som är afsedd att af intresserade läsarinnor inhäftas och sålunda förvaras, medföljer Idun såsom C-nummer.

Iduns litterära pristäfling.

Redaktionen anhåller vördsamt, att de täflande författarne ville, så vidt det låter sig göra, insända maskinskrifna täflingsmanuskript för att därigenom underlätta granskningsarbetet för prisdomarne. Tiden för täflingsskrifters inlämnande utgår den 31 nästkommande maj.

IDUNS REDAKTION.

”Våren är kommen...

FÖRYNGRINGENS OCH FÖRhoppningarnas sollysta veckor komma också denna gång, men efter en vinter dystrare och strängare än världen på länge upplefvat. Mellan eld och blod smyger vårens luftiga genie från söder mot norr och låter träd grönska, lärkor sjunga och blommor smycka en jord, som mer än någonsin blifvit ett smärtans och fasornas hemvist. Naturen följer sina eviga lagar, liksom människorna — ingenting sker förgäfves vare sig det är af godt eller ondt, vare sig den skapande kraftutvecklingen fyller lifvet med nya värden eller tillintetgörelsens eldvind sveper fram öfver jorden. Hjärtat måste i alla händelser bygga sig ett bålverk af tron på tillvarons stränga lagbundenhet för att icke gripas af förtviflan inför allt oskyldigt blod, som dagligen gjutes i den grymmaste af strider.

Inom våra gränser sker källossningen i en jord, som ännu undsluppit att i sitt sköte gömma krigets ohyggliga offer, och därför är den svenska våren oändligt betagande i sin stilla, spröda skönhet. —

Nere i den vackra Kungsparken i Malmö står Axel Ebbes graciösa ”Solrosen” och sträcker sig mot ljuset för att fånga den framsväfvande vårens rena kyss. Det är introduktionsbilden i den serie vårtaflor, som här möter våra läsare. Bilden n:r 2 är hämtad från en af koloniträdgårdarna i Stockholms omgifningar, medan den 3:dje bilden förflyttar oss till Skåne — slätten med eftermiddagssol mellan glesa skyar och en väderkvarn, hvilken står och tar sig bra ut i det vida landskapet. N:r 4 berättar om en liten göteborgare, som under sina ströftåg i Slottsskogen försjunkit i betraktande af en blomma, n:r 5 om en göteborgska, hvilken läskar sig med ett glas vatten i samma slottsskog, medan i n:r 6 scenen förlagts till Carl XII:s torg i Stockholm, hvarest två gummor kratta gångarna. N:r 7 slutligen återger två unga göteborgskor ordnande i sin trädgårdstäppa i staden. — 1, 3. R. Küller foto. 2, 6. Th. Modin foto. 4, 5, 7. Anna Backlund foto.

På sina kransar

1. Vårsöndag i Slottsskogen i Göteborg. 2. Vårplöjning på skånska slätten. 3. Små stockholmare på vårvandring. 4. En lunch i det gröna. 5. En af Humlegårdens ekorrar frukosterar. 6 Svanarna i Slottsskogen i Göteborg. 7. När knopparna brista. Skånskt landskapsmotiv. 8. Vid "Smålandsstugan", göteborgsmotiv. 9. En stunds trädgårdsarbete. 10. Potatisodling på den s. k. "Levgrenska

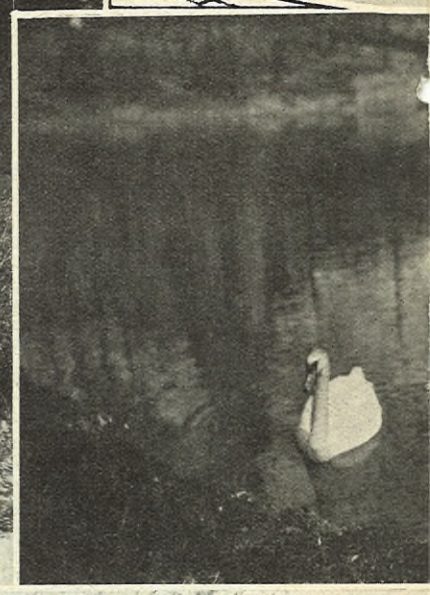

ängarna binda;

5

ängen" i Göteborg. Platsen har upplåtits åt enskilde att nu under dyrtiden odlas med potatis. Hela familjer synas dagligen därute sysselsatta med sitt nyttiga värf. 11. Vårlif i ankdammen. Skånskt bymotiv. 12. En majutflykt i det gröna. 13. "Sippan i lunden nigande står". — 1, 6, 8, 9, 10, 12 A. Backlund foto. 2, 7, 11. R. Küller foto. 3, 5, 13 W. Lamm foto. 5. Th Modin foto.

10

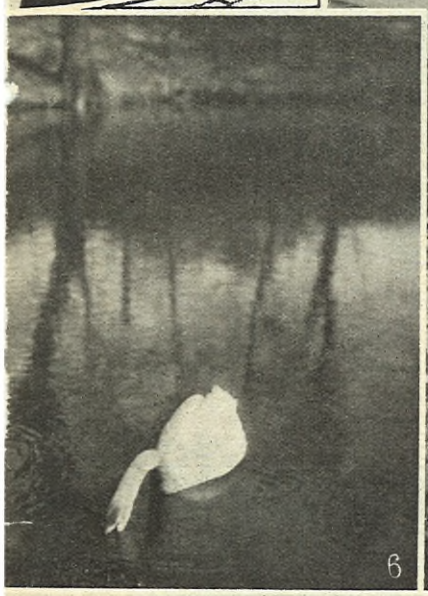
6

9

11

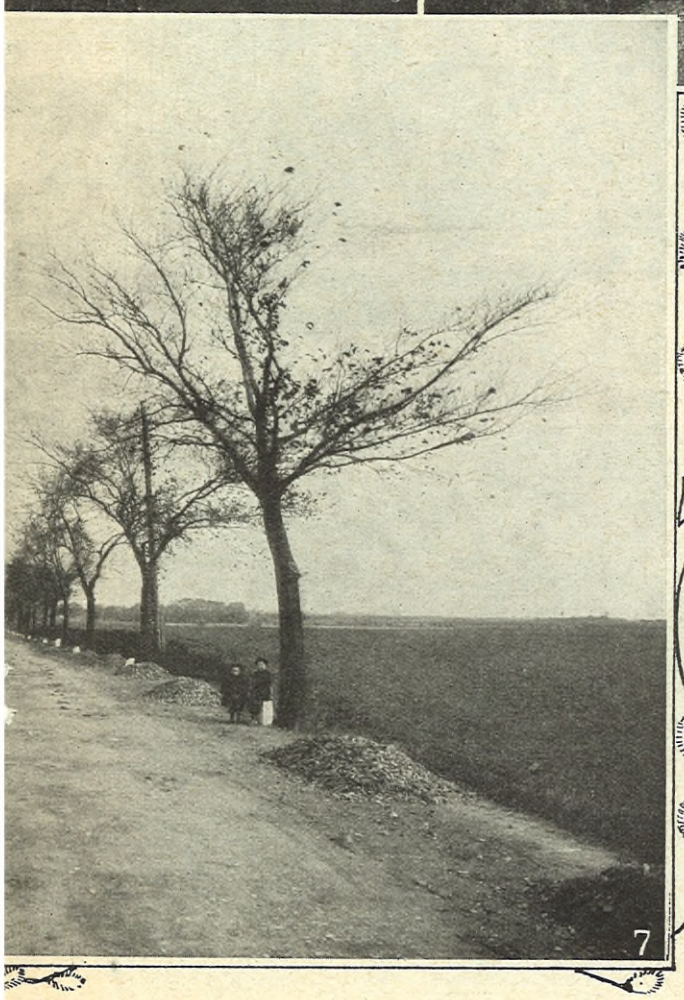
7

12

13

himlen är blå.”

1. Vår i bohuslänska skärgården. Första utflykten till Marstrand. 2. Ett parti femkort vid Skeppsbron i Stockholm. 3. Talgoxen och hans vän. 4. På Kornhamnstorg.

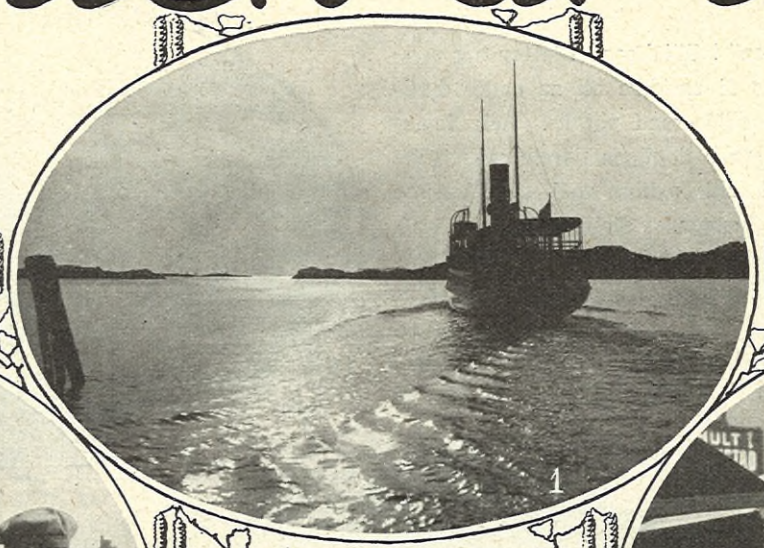

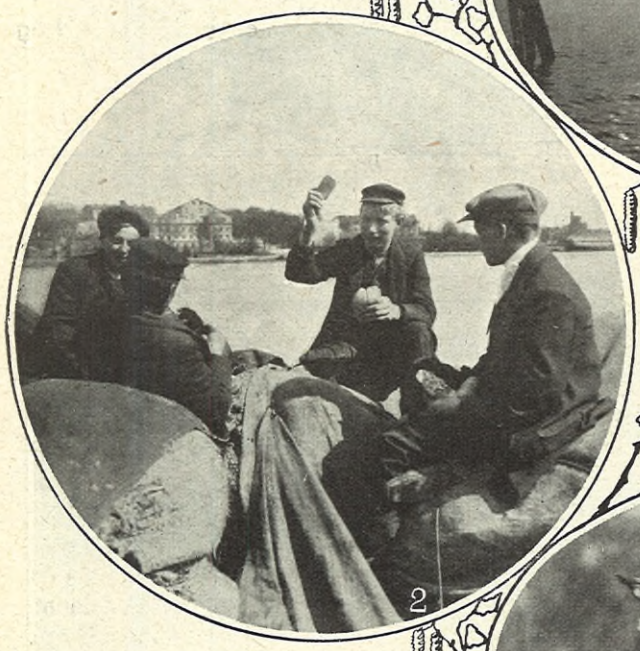

5. De ungas vårridt på Djurgårdsbron. 6. I Stockholms barnkammare. Majförmiddag i Humlegården. 7 och 8. I det idylliska Kungälf. Den rikt blommande ”Arabis” klänger öfver stenmurarna och framkallar en förtjusande färgverkan bland stenarna och grönskan. 1, 7, 8. Anna Backlund foto. 2, 3, 4, 6. W. Lamm foto. 5. Th. Modin foto.

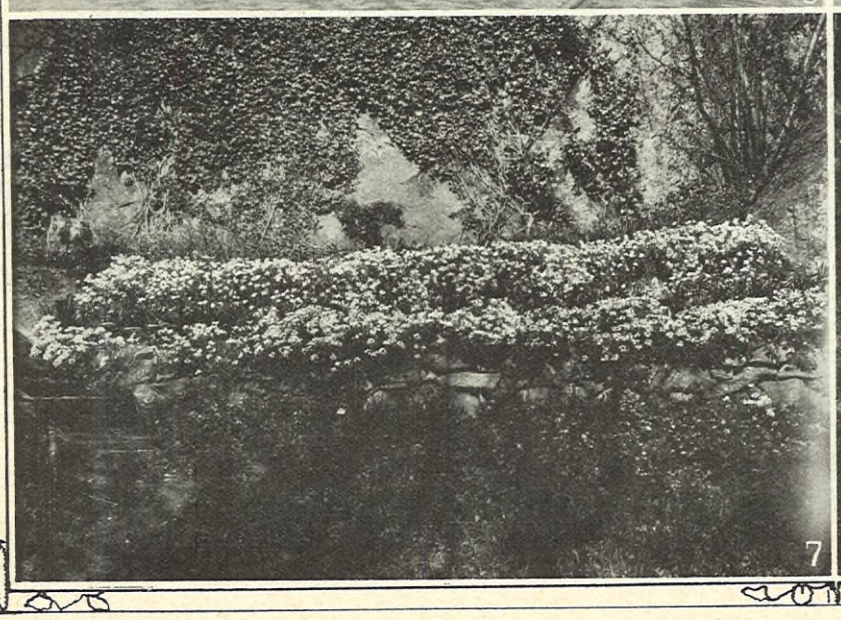

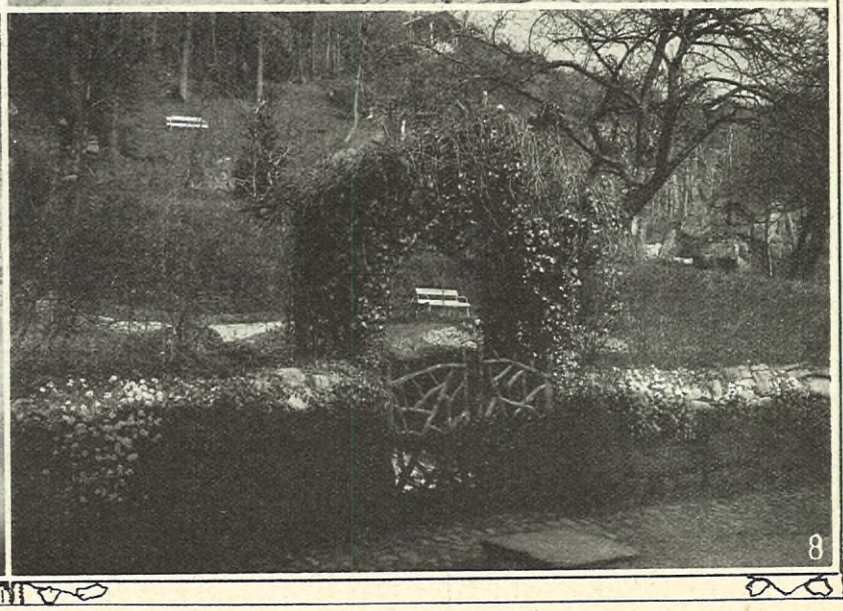

Säsongens sista.

NU ÄRO TEATERDIREKTÖRER OCH konsertgifvare "over det lille Vand" för den här gången. Det såg dystert ut i höstas, när säsongen skulle begynna. Människorna gingo omkring i tragikens tecken, funderade på sin själs frälsning och på att gömma sina pengar i jorden — hade intet sinne för sådan världens fåfänglighet som teaternöjen, banketter och jobbarbragder. Kriget skulle komma, Ragnarök stundade. Men efter några veckors stilla bidan, hvarunder man märkte att faran höll sig på behörigt afstånd, kommo de gamla vanorna och de gamla begären tillbaka och allt började löpa i kända spår. Och med denna garanti för en förströelsehungrig publik kunde nöjeslifvets styresmän med tillförsikt återtaga sina uppgifter.

I stort sedt torde hufvudstadsteatrarna sällan haft en bättre säsong än den nu slutande, men flera gånger en sämre.

Den allra sista tiden har kanske varit något prekär. Dock ej för operan, hvilken några aftnar återfick madame Cahier, som i "Trubaduren" visade ett fulländadt både vokalt och dramatiskt artistskap. Dessutom har institutionen innan den stänges tillfälle att hugna publiken med ett nytt gästspel af John Forsell.

Oscarsteatern kom med en s. k. urpremiär af en operett "Förste älskaren", hvars musikaliska skrud är förfärdigad af en ung stockholmare, pseudonymen Fred. Winter. Texten har hämtats från Wien, men dess bouquet torde ha afdunstat under transporten. Musiken är icke plagiat, men ändå nära släkt med den senare operettstilens produkter, och de lida, som bekant, af stor andlig fattigdom. Hvilket ej utesluter att det finns människor, som tycka motsatsen. Herrar Schröder och Ringvall samt fröknarna Wifstrand och Brogren innehade hufvudrollerna och fängslade premiärpubliken genom sin ysterhet. Men fröken W:s dräkt eller rättare brist på dräkt i slutakten var en smaklöshet. Vi hade verkligen tillfrott den ärade artisten så pass takt, att hon ej ville ställa sig au niveau med fjärde klassens varietésångerskor.

Folkteatern slutar med ett rätt lustigt, ehuru till konceptionen bristfälligt svenskt original "Kring kvinnan" af anonym författare. Det finns mycket förnämt folk i stycket. Stode det inte på affischen, skulle man emellertid knappast tro det; särskildt legationssekreteraren leder tanken till "arternas uppkomst."

Men hvarför vara elaka. Våren är här och då skall människan känna sig god och glad och tacksam.

"O.-D." från Uppsala sjöng nyligen in våren med en vacker vårkonsert i Auditorium, och därigenom har ytterligare gifvits oss bekräftelse på, att föryngringens evigt ljufva och evigt bedrägliga årstid står för dörren. Ske alltså!

ARIEL.

Enleveringen.

Af STURE STIG.

(Forts.)

NÄR EFFIE WARREN GIFTE SIG med sin löjtnant vid flottan, hade hon en bra idé: 'Neptuni hof', vi voro klädda till Olympens gudar och åto på bergklippor i vattnet, men på längden vardt det outhärdligt att jämt plaska i det våta och kläderna klibbade ju vid kroppen, som om de varit påsmetade med klister. Mrs Genningword lät viga sig i ett källarhvalf, lågt, fuktigt och upplyst af bara två ljus; det var stiligt och romantiskt, men där blef ju panik, ty stora råttor sprungo en öfver fötterna. När jag noga tänkt öfver allt, har jag funnit bara ett enda sätt att gifta sig som tilltalar mig: en enlevering. Däri ligger något romantiskt, ideellt, äfventyrligt, spännande, allt sådant som hör till en riktig kärlek. Du skall enlevera mig, Bob."

"Hvilka idéer du har i din lilla hjärna, Bess", sade han skrattande. Så satt han i tankar ett ögonblick och öfverlade med sig själf. "Kanhända är din idé ändå ej så oäfven. Man vore då fri från allt bröllopsbråk, alla folksamlingar och nyfikna ögon, ceremonier och långrandiga lyckönskningar, att ej glömma dyrbara presenter till brudtärnorna. Jag går med på ditt förslag."

Hon räckte honom sin ymnigt ringprydda hand att kyssa.

"Du är rar, Bobbie! Men hör på! Du vet, att jag inte gör mycket — så godt som ingenting, Bobbie, — men hvad jag gör, gör jag grundligt. Jag vill inte ha en sådan där operettenlevering utan en riktig en, en som kommer lik en blixt från klar himmel, en som väcker häpnad, oro, litet skandal, en med förföljelse, efterspaningar, detektiver och sådant där. Pappa vet, att jag vill bli enleverad, men han får inte ha en aning om när eller hur. Han tror, att allt är lugnt minst fjorton dagar ännu, men jag har planerat det så: Om torsdag har Effie Warren sin stora maskeradbal; precis klockan 10 på kvällen smyga Wills och jag oss ned till dig, som väntar vid porten med din automobil — nej, Wills, du får inte göra någon invändning, du måste följa med som förkläde, förstår du —. Så gifva vi oss af — hvilken förtjusande färd i nattens mörker, då träden kasta sina djupa slagskuggor öfver vägen, medan osynliga stalp och bottenlösa träsk lura vid dess sidor! Det är romantiskt, Robert! — gifva oss af i svindlande fart till Baton Rouge, söka upp en präst och viga oss."

"Jag har ingenting emot din plan, älskling, utom att vägen till Baton Rouge inte är säker. Tom Hawkins röfvarfölje huserar där just nu.

Miss Loane slog ihop sina små, fina händer med ett slags förtjusning.

"Tänk, om vi komme ut för Tom Hawkins banditer på vår bröllopsfärd! Det vore förstås uppskakande, men, Bobbie, så rysligt intressant!"

Mr Deering funderade en minut.

"Jag tror inte," sade han halft för sig själf, "jag tror inte det kan vara så farligt. Hawkins håller sig nog undan i sina gömställen i lagunerna, ty han vet, att polisen slår skarpt efter honom, sedan han röfvade bort mr Stiele för att få en bra lösepenning. För öfrigt har jag ju min revolver och tar med mig Lucien; han är en rask karl."

"Lucien? Hvem är det?" frågade Bessie.

"Min förste chaufför."

"Han med den bruna hyn, de blixtrande ögonen och de nobla manéren? Han som kört för oss de sista veckorna?"

"Bevars, hvad du noga studerat honom! Nåväl, just han."

Det är öfverflödigt att vidare relatera förhandlingarne. Såsom en äkta amerikansk fästman eller äkta man fogade sig mr Deering villigt i miss Bessies yrkanden och planer och det desto hellre, som de i väsentliga punkter öfverensstämde med hans eget tycke: ett bröllop utan buller, en kort bröllopsresa på ett par dagar och sedan hvardagslif och affärer.

3.

Den beramade torsdagsafton flög mr Deerings eleganta bil fram vägen från New Orléans till Baton Rouge. Allt hade gått i enlighet med planen, enleveringen var ett fullbordadt faktum; inhöljda i vida automobilkappor och kapuchonger sutto chauffören och miss Willson på främre bilsätet, de trolofvade, hvilka vid morgonbräckningen skulle blifva ett gift par, på det andra. Natten var kolmörk, men i acetylenlyktans skarpa sken gick färden säker och i ilande fart. Bessie var hänförd.

"O, Bobbie, hvad det är härligt att bli enleverad i en natt som denna! Se hur träden liksom löpa kapp med oss fast åt motsatt håll! De skymta ett ögonblick och så kila de af. Och klippbranterna och stupen! Det är rysligt, men rysligt skönt. — Mr Lucien!"

Bilens rassel och vinddraget förtogo hennes röst, hon måste upprepa sin maning. Lucien lutade sig tillbaka för att höra.

"Förströ ej chauffören, Bessie. Han behöfver all sin uppmärksamhet, när vi köra så fort," förmanade mr Deering, men Bessie brydde sig inte därom.

"Lucien, kan ni köra litet fortare, när vi nu komma in i skogen igen? Det är så lustigt att se träden springa."

Orden voro få men ödesdigra. För några ögonblick hade chaufförens uppmärksamhet tagits från vägen; när han åter vände den dit, såg han ett mörkt föremål ligga på vägbanan knappt fem alnar framför bilen; denna kunde ej hejdas så fort som behöfdes — krasch! Ett brak, och samtliga de färdande lågo på vägen i en klunga.

En half minuts omedvetenhet, så frågade en röst ur mörkret: "Är någon skadad?" Rösten var mr Deerings.

Man reste sig. Ingen hade erhållit någon svårare kontusion, tack vare den tjocka bildräkten; men hvad skulle man taga sig till på en öde trakt och med den kullhvälfda bilen? Lyckligtvis hade lyktan ej slocknat.

"Ett försåt!" utbrast Lucien, hvilken undersökt terrängen, "en stock lagd öfver vägen."

"Tom Hawkins band!" ropade Robert förfärad.

Såsom bekräftelse på hans gissning kom en kula susande och omedelbart därpå en andra; mr Deering gaf till ett klagande rop.

"O, Bobbie, de vilja väl inte göra oss något illa?" hördes i detsamma miss Loanes skrämda stämma.

En mörk gestalt dök upp ur mörkret in i lyktans ljuskrets; något blankt — pipan på en revolver blänkte i hans hand, men innan han hunnit röra vid trycket eller säga ett ord, föll han handlöst till marken för ett slag af en skrufnyckel, förd af Luciens kraftiga hand; omedelbart därpå krossade denne lyktan; allt inhöljdes i djupsvartaste mörker.

"In i skogen! Det är vår enda utsikt till räddning," halfhviskade Lucien till sin omgifning. "Mr Deering, ledsaga er fästmö, jag tager miss Willson på min lott. In i skogen!"

Han grep miss Willson om lifvet, halft ledde, halft bar henne öfver stenar och tufvor mellan träd och buskar.

(Forts.)

Pärlhalsbandet.

DE SJÄLFFÖRSÖRJANDES EGET lotteri, Harfva-lotteriet, med dess vackra vinster, har förut varit omtalat i Idun. Nu, då tiden för dragningen nalkas, och lotterna börja tunna ut, vilja vi fresta dem, som ännu icke köpt sin 2-kronors lott, med att erinra om en af vinsterna, inte den högsta och inte ens den näst högsta, men kanske den vackraste. Det är pärlhalsbandet, en liten vacker collier af orientaliska pärlor, som lysa med den rosafärgade glans, hvilken i alla tider väckt kvinnornas förtjusning och åtrå. Det är en vinst för en enda, men en vinst som alla kunna önska sig: till eget prydande eller andras, eller ur mera krass synpunkt som skiljemynt. Att förvandla ett sådant halsband i kapital är lika enkelt som att växla en hundrakrona. Halsbandet är värdt 2,100 kronor. Det finnes till påseende, för den som vill köpa lotter, hos Guldsmedsbolaget i den nya lokalen vid Gustaf Adolfs torg, där äfven åtskilliga andra vackra vinster: ringar, broscher och silfver äro köpta. Lotter kunna rekvireras å Harfvalotteriet, Skepparegatan 19, Stockholm.

SVALÖFS

ALLMÄNNA-SVENSKA UTSÄDESAKTIEBOLAGET SVALÖF

SNABBKOKANDE KORNGRYNS-FLINGOR

tillverkas *utestutande af bästa svenska tvåradiga korn,*
duga *till gröt, vätling, soppor, puddingar, bakverk, tebröd, pannkakor m. m.,*
lämna *en vätsmakande, näringsrik, tättsmält och fullkomligt ren föda samt*
finnas *att få i hvarje välsorterad specerihandel.*

Allmänna Svenska Utsädes A.-B.,
SVALÖF

IDUNS KOKBOK

innehåller öfver 1,000 **praktiskt pröfvade** recept och är oumbärlig i hvarje hem.

Pris inb. Kr. 5: 50

I ***Iduns Hjälpreda för Hemmet*** läses under rubrik "Om hudens vård":

"— — Bland alla de medel, som rekommenderas för bevarande eller förbättrande af hyn, anses boraxbenzoë såsom det bästa. — — — Mot finnig och oren hy är bästa medlet en längre tids begagnande af borax benzoëtvål — — —".

Gahns Borax Benzoë tvål

har sedan gammalt stort förtroende. Pris 50 öre st.

KÖKSALMANACK

Redigerad af
ELISABETH ÖSTMAN-SUNDSTRAND.
Inneh. af Elisabeth Östmans Husmoderskur i Stockholm.

FÖRSLAG TILL MATORDNING FÖR VECKAN 23—29 MAJ 1915.

SÖNDAG (Pingstdagen). Frukost: Smörgåsbord; stekt abborre med brynt potatis; mjölk; kaffe eller te med gifflar. Middag: A-la-daube på lax med majonnäs; hamburgerbringa och tunga med legymer; valnötsparfait med biskvier.

MÅNDAG (Annandag pingst). Frukost: Smörgåsbord; fransk omelett med sparris; mjölk; kaffe eller te. Middag: Färserad kalfbringa med grönsakspastejer; rabarberpaj med vispad grädde.

TISDAG. Frukost: Smörgåsbord; bräckt hamburgerbringa (rester från söndag) med stekt potatis; mjölk; kaffe eller te. Middag: Kromgädda med smör, pepparrot och potatis; mondaminkräm med mjölk.

ONSDAG. Frukost: Smörgåsbord; fisk med ägg och ris; mjölk; kaffe eller te. Middag (vegetarisk): Stekta palsternackor med lök och potatismos; äppelsoppa med risgryn.

TORSDAG. Frukost: Smörgåsbord; fläskomelett; mjölk; kaffe eller te. Middag: Nässelkål med prinskorf; våfflor med sylt.

FREDAG. Frukost: Smörgåsbord; hafremjölsvälling; kokt sill med smör och ägg samt potatis; kaffe eller te. Middag: Bräckt skinka med spenat; filbunke.

LÖRDAG. Frukost: Smörgåsbord; pannbiff med potatis; mjölk; kaffe eller te. Middag: Sillpudding med äggstanning; mannagrynsvälling.

RECEPT:

Å-la-daube på lax (f. 12 pers.). Ett stycke lax på 1 1/2 kg., 3 msk. salt (45 gr.), 1 1/2 lit. vatten, 6 kryddpepparkorn, 1 lagerblad, 5 dillstjälkar.

Gelé: 1 1/2 lit. af fiskspadet, 10—12 blad gelatin, 3 ägghvitor, 1 msk. kallt vatten, 4 msk. godt, hvitt vin, 5 dillstjälkar.

Till garnering: 1 hårdkokt ägg, dill.

Beredning: Laxstycket fjällas, rensas, tvättas väl med en fiskhanduk. Det skäres i skifvor, dessa ingnidas med saltet och få ligga en stund. Fisken påsättes i det kalla vattnet, tillsatt med resten af saltet, kryddorna och dillen och får sakta koka, tills den är mjuk eller omkr. 15 min. Den får kallna i spadet och upplägges därefter med hålslef på ett fat. Fiskspadet afsmakas, och geléet beredes på följande sätt: spadet hälles i en kastrull tillika med det sköljda gelatinet och de med vattnet lätt uppslagna ägghvitorna, blandade med de krossade äggskalen. Blandningen får under vispning ett godt uppkok, locket lägges på kastrullen, som lyftes från elden och får stå vid sidan af spisen omkr. 15 min. Buljongen silas då genom en i hett vatten urvriden silduk eller servett. Om det första som rinner igenom ej är klart, hälles det åter i silduken. Detta upprepas, tills geléet är fullständigt klart, och när det är klart, tillsättes vinet. Litet af det klara geléet hälles på bottnen af en vacker, vattensköljd à-la-daubeform och ställes på is att stelna. Bottnen garneras därefter med det hårdkokta ägget, skuret i vackra figurer, samt dill. Garneringen begjutes med några droppar af geléet, som får stelna, så att garneringen ej rubbas. Formen fylles med den urbenade fisken, resten af geléet hälles försiktigt öfver, och anrättningen får stelna på kallt ställe. Då den skall serveras, doppas formen hastigt i en kastrull med hett vatten, aftorkas och stjälpes upp på ett rundt fat. À-la-dauben garneras med hackadt gelé samt dill och serveras till smörgåsbordet eller som mellanrätt med äkta majonnäs.

Äkta majonnäs (f. 6 pers.). 2 äggulor, 2 gr. salt, några korn cayenne (1/4 tsk. fransk senap), 1 msk. dragonättika ell. vinäger, 2 dcl. fin matolja, 1/2—1 msk. citronsaft, 1/2 msk. kokande vatten.

Beredning: Äggulorna läggas i en stor spilkum tillika med kryddorna (samt senapen, om så önskas) och röres med träsked 10 min. Ättikan hälles så småningom öfver gulorna under kraftig rörning. Då ättikan blandats med gulorna, tillsättes oljan i en smal stråle under jämn rörning. Såsen afslutas med citronsaften och det kokande vattnet — detta senare för att förhindra att den skär sig. Majonnäs, tillagad på detta sätt, är ganska flytande, den bör därför stå på svalt (ej för kallt) ställe 4—5 tim. för att tjockna. Den kan förvaras 3—4 dagar utan att taga skada, blott den är väl öfvertäckt och ej får stå på is. Har såsen skulit sig, kan detta afhjälpas genom att så småningom röra ned den i 1 äggula och 1/2 msk. ättika. Såsen blir ljusare om senapen uteslutes och enbart citronsaft användes i stället för ättika.

Särskilda apparater för beredning af majonnäs finnas i handeln; äfvensåvälsa trattar för tillsättande af oljan.

Kokt hamburgerbringa (f 12 pers.). 3 kg. saltad och rökt oxbringa, vatten.

Beredning: Bringan borstas väl med ljumt vatten, knäckes och får ligga i rikligt med kallt vatten omkr. 12 tim. Den sättes på i kallt vatten, får hastigt koka upp, skummas väl och får koka 15 min. i 100°, spadet afkyles därefter till 82—83° och i denna värmegrad får köttet ligga 3 1/2 tim., eller tills det är mört. Bringan får ligga kvar i sitt spad 1/2 tim., innan den serveras, ty den blir därigenom mörare. Serveras, skuren i jämna, vackra skifvor, med grönsaker, grönsakspastejer samt något af spadet, tillsatt med litet god buljong, eller ock till blandad kötträtt.

Finast anses kall hamburgerbringa. Den får då kallna i spadet, skäres i tunna skifvor, hvilka bestrykas, om så önskas, med färsk, rysk kaviar, upplägges på en sockel af mörkt gelé och garneras med gelé i formar eller gelékrutonger samt persilja. Serveras med potatis- eller legymsalad.

Valnötsparfait (f. 12 pers.). 125 gr. socker, 1 dcl. vatten, 6 äggulor, 6 dcl. extra tjock grädde, 50 gr. skalade och malda valnötter, 50 gr. skållade och malda sötmandlar.

Beredning: Sockret och vattnet kokas upp, kastrullen aflyftes, äggulorna tillsättas, en i sänder, under vispning, och krämen får sjuda öfver elden under kraftig vispning, tills den är tjock och pösig, då kastrullen aflyftes, och krämen vispas, tills den är fullkomligt kall. Grädden vispas till hårdt skum och nedröres försiktigt i krämen, som därefter blandas med mandeln och valnötterna. Krämen fylles i vattensköljd och sockerbeströdd form och formen nedpackas i is och salt och får stå 4—5 tim. Då glacen skall serveras, tages formen upp ur isen, afsköljes noga, för att aflägsna allt salt, doppas ett ögonblick i ljumt vatten, så att glacen lossnar lätt från formen. Formen torkas, och parfaiten uppstjälpes på skål eller fat, med servett eller tårtpapper. Serveras med biskvier och, om så önskas, curacaosås: 4 dcl. tjock sockerlag, färgad ljusgrön med karamellfärg, tillsatt med 1 dcl. curacao och 1/2 dcl. konjak.

Biskvier (omkr. 20 st.). 75 gr. sötmandel, 1 ägghvita, 75 gr. florsocker.

Beredning: Mandeln skållas, torkas i ugnen och drifves genom mandelkvarn. Ägghvitan och sockret röras 1/2 tim., hvarefter mandeln tillsättes och massan röres ytterligare 10 min. Degen lägges med tsk. i små klickar på väl rengjord, smord och mjölad plåt. Biskvierna gräddas i svag ugnsvärme (omkr. 180°) tills de äro ljusgula och släppa plåten.

Färserad kalfbringa (f. 12 pers.). 3 kg. gödkalfbringa, 2 tsk. salt (10 gr.), 1/2 tsk. hvitpeppar, 4 msk. smör (80 gr.), 1 morot, 1 cha-

"GABY"
Hatt Kr. 9: 50.
af hvit piqué med svart eller marin garnering.
A.-B. NORDISKA KOMPANIET,
STUREPLAN
STOCKHOLM.

Där hållbarhet och brilliant utseende sättes i första rummet, är målning med emaljfärgen **Chinalack** att föredraga framför alla andra liknande färger. Belönad med guldmedalj. Arsenikfri enl. nya giftstadgan.

Finnes i alla kulörer hos alla färghandlare. Fabrikanter: **Dorch, Bäcksin & Co:s A.-B.,** Göteborg och Stockholm.

Intet besvär med vin, konjak, kaffe, saft eller dylikt vid begagnande af Apoteket Vasens Laxérmarmelad, det behagligaste afföringsmedel som existerar. På alla apotek.

Skönhetsmedlet funnet!

Ingen behöfver längre vara ful, då F. Paulis Liljemjölkscrême gör alla ansikten vackra genom att förläna dem en underbart vacker hy. Narighet, finnar, rynkor m. m. försvinna på kort tid, den mest sönderspruckna och sträfva hud blir sammetslen och mjuk och de rödaste händer blifva hvita vid daglig användning af F. Paulis Äkta Liljemjölkscrême.

ORIGINAL SINGER SYMASKINER

Världsberömda.
SINGER C:o
SYMASKINS AKTIEBOLAG
Filialer
på alla större platser.

Mellin's Food

är bästa föda för svaga och klena barn i alla åldrar.
Stärkelsefritt – lättsmält.
Köpes i apotek, speceri- och drogaffärer.

Offra 5 minuter

och genomläs än en gång våra annonser i N:ris 10, 11, 12, 13 och 15. De återfinnas på denna sida.

Konstfliten.

FAXIN
Bästa putsmedel för alla metaller.

Föreningsstyreldser & Fästkommitterade

TOSSENE SKYTTEFÖRENING

torde benäget observera, att ***Fästmärken*** med fastsatta nålar pryda upp och skänka en högtidlig prägel vid ***fäster*** och ***demonstrationer,*** samt äro till god nytta vid ***kontrollen*** å lustresor o. dylika tillfällen.

Vi tillverka som specialité ***alla slags Märken*** med och utan nålar prydligt, prisbilligt och raskt.

Emblem, vapen eller andra prydnader kunna erhållas å märkena.

Wilhelmssons Boktr. A.-B.
Riddaregatan 17, Stockholm.
Rikstel. 2565. Allm. Tel. 647.

Furudals Pensionat

Gammal bruksherrgård i Norra Dalarna vid Ore älf.

Enastående lämplig rekreationsort för vintern. Härlig vinternatur. Jakt o. fiske. Turistföreningen lämnar närmare upplysningar. Fru G. Wuttke, f. d. inneh. af Stjernfors Pensionat. Rikstel. Furudal 2C.

Fiskebäckskil

Restaurant Utsikten rekommenderas.
Vördsamt ***Anna Olsson.***

SIDENHUSET

Stockholm.
Regeringsg. 32.
Detalj & Engros.

Damernas paradis.

Är Skandinaviens största firma för **Sidenvaror,**
Sammet, Spetsar, Band, Ylle- och **Bomullstyger,**
Damunderkläder, finare Tricotage, Handskar.
P. D-Korsetter, Damkonfektion, alla slag.
Landets största detalj-**Damskrädderi.**
Lyxbeställningsafd. 2 tr. upp. Populärafd. 1 tr.
Profver & kostnadsförslag franco.
Priserna erkändt lägre än i utlandets Sidenhus.

CLOETTAS GULD-CACAO
i vidstående förpackning
säljes öfveralt
1 HEKTO 45 ÖRE

Sydsvenska Kredit Aktiebolagets

ställning den 30 april 1915.

Tillgångar:		*Skulder:*	
Kassabehållning	4,812,480:57	Aktiekapital	16,000,000:—
Obligationer	12,147,575:92	Reservfond	5,600,000:—
Fastigheter o. inventarier	5,096,793:95	Dispositionsfond	200,000:—
Reverser mot säkerhet	63,216,245:05	Pensionsfond	227,709:26
Växlar	34,544,377:45	Depositions- o. Kapitalr.	60,010,570:29
Kreditiv- o. löpande räkningar	11,673,164:75	Sparkasseräkning	32,246,997:80
Hos inhemska banker	2,616,824:33	Giro- och löpande räkn.	14,305,221:64
» utländska banker	3,229,403:13	Postremissväxelräkn.	6,032,237:54
Å andra räkningar	4,673,779:42	Till inhemska banker	2,167,186:25
		Af utländska banker ins.	1,119,765:40
		Å andra räkningar	4,100,956:39
Kronor	142,010,644:57	Kronor	142,010,644:57

Lejon Dantar och Strumpor.

PRIMA KVALITE! BÄSTA UTFÖRANDE!

HVARJE PAR STÄMPLADT
MED OFVANSTÅENDE VARUMÄRKE

FINNAS I ALLA VÄLSORTERADE
SYBEHÖRS-MANUFAKTUR-& KORTVARUAFFÄRER.

lottenlök, 1 lit. buljong, tillsatt med 1 tsk. köttextrakt.

Till färsen: 2 hg. benfritt kalfkött, 1 hg. färskt svinkött, 2 msk. smör (40 gr.), 2 msk. mjöl (20 gr.), persilja, serveras med kokta grönsaker eller grönsakspastejer och salader samt afredd sås, tillsatt med grädde.

Beredning: Främre delen af bringan eller det s. k. bröstet användes och får ej knäckas. Bringan urbenas försiktigt, och på benen kokas buljong att späda steken med. — Köttet torkas med en duk, urvriden i hett vatten, och ingnides med hälften af kryddorna. — Till färsen förberedes köttet som till vanlig köttfärs och drifves jämte smöret 4 ggr genom köttkvarn. Färsen stötes därefter, jämte mjölet, i stenmortel och arbetas tillsammans med det uppvispade ägget, saltet och löken omkr. ½ tim., hvarunder grädden tillsättes litet i sänder; färsen bör vara ganska fast. Den utbredes på innersidan af bringan, som rullas ihop och sys igen väl, hvarefter den brynes i smöret, beströs med resten af kryddorna och får steka i gryta eller ugn omkr. 3 tim. Den ansade moroten, skuren i skifvor, samt den skalade löken brynas och stekas med köttet. Under stekningen öfveröses köttet hvar 10:de min. och spädes med den kokande buljongen. När steken är mör, borttagas alla trådar, hvarefter den skäres i jämna skifvor, hvilka sammanläggas, så att steken ser hel ut. Den lägges upp på varmt fat, garneras med salad eller persilja, serveras med kokta grönsaker eller grönsakspastejer och salader samt afredd sås, tillsatt med grädde.

Rabarberpaj (f. 6—8 pers.).

Mördeg: 2 hg. smör, 1 hg. socker, 2 hg. mjöl, 10 gr. sötmandel (10 st.), 5 bittermandlar, 1 ägg.

Till fyllning: 5 rabarberstjälkar (omkr. 7 hg.), 3 dcl. strösocker (255 gr.).

Till pannan: ½ msk. smör (10 gr.), 2 msk. stötta skorpor.

Beredning: Smöret tvättas och arbetas tillsammans med sockret, mjölet, den skållade och malda mandeln och ägget till en smidig deg, som får stå på kallt ställe omkr. 2 tim.

Rabarbern skalas tunt och skäres i 3 cm. långa bitar. Två tredjedelar af degen utkaflas, och därmed beklädes en smord bleckform eller stekpanna, hvarefter rabarbern ilägges hvarftals med sockret, och degkanten vikes öfver. Resten af degen utkaflas till ett lock, hvarmed pajen betäckes, och kanterna tilltryckas väl. Pajen gräddas i ordinär ugnsvärme omkr. 1 tim., eller tills rabarbern är mjuk, och degen vid prof med vispkvist är genomgräddad. Den uttages och får stå en kvart, hvarefter den uppstjälpes och serveras varm eller kall med vispad grädde eller vaniljsås.

Stekta palsternackor med lök (f. 6 pers.). 1 kg. palsternackor, 1 lit. vatten, 2 tsk. salt (10 gr.).

Till panering och stekning: 1 dcl. stötta skorpor, 1 hg. smör.

Till garnering: 2 portug. lökar, 2½ msk. smör (50 gr.).

Beredning: Palsternackorna sköljas, borstas väl men skrapas ej, påsättas i kallt vatten, tillsatt med salt och få koka tills de äro mjuka, hvilket prófvas med en vispkvist. De läggas upp på en duk, och skalet afdrages genast, hvarefter de få kallna. De skäras i skifvor på längden, vändas i stötta skorpor, stekas vackert gulbruna i smöret och uppläggas på varmt serveringsfat. Löken skalas, skäres i tunna skifvor, brynes vackert i smöret och härmed garneras palsternackorna. Serveras med potatismos.

SVAR

Å den senast införda serien frågor följa här nedan svar, och har redaktionen ansett, att det utfästa priset 10 kr. denna gång bör tilldelas signaturen Smålandsfru hvadan innehafvarinnan af denna signatur behagade anmäla sig å vår byrå för beloppets utbekommande.

N:r 81. Tänker ni resa till Köpenhamn, så skulle jag vilja råda eder till att bo på något af missionshotellen, t. ex. Missionshotellet, Löngangstræde 27, eller Det nye Missionshotel, Helgolandsgade 4. Har själf bott på det senare och funnit det billigt och bra: betalade för ett rum med 2 bäddar 2:50 pr dygn. Det finns äfven enkelrum från 1:25. Vill ni spisa billigt och godt, bör ni intaga edra måltider å »Kvindernes Kökken», Vimmelskaftet 38, där t. ex. serveras middag, bestående af 2 rätter vällagad mat, till 55 öre. — Och så glöm ej att taga med eder Danska Turistföreningens handbok öfver Köpenhamn med omnejd, finnes i bokhandeln till ett pris af kr. 1:—. Den är en utmärkt vägvisare och lämnar alla de upplysningar man behöfver. Mary.

N:r 82. Ansökan om tillstånd att bära nytt släktnamn ställes till Konungens befallningshafvande i länet och bör innehålla begäran att få »utbyta släktnamnet N. N. mot släktnamnet X. X.» — användes icke dessa ordalag får sökanden behålla jämväl det gamla namnet — samt åtföljas af prästbetyg och 4 kr. till annonskostnad. Ansökan skall äfven innehålla uppgift om, huruvida sökanden är gift, hvarjämte underskriften skall vara bevittnad. K. B:s utslag faller inom 120 dagar, då protokollsutdrag härå är att lösa med 3 kr. Detta insänder sökanden sedan till Registratorn i Kungl. Ecklesiastikdepartementet, Stockholm, för inregistrering. Lösen i departementet 5 kr. Därpå uppvisas protokollet å vederbörande pastorsexpedition för anteckning i böckerna. Vi.

N:r 83. Var inte ledsen, den värsta tiden är nog nu gången för er lille gosse. Hans utslag kommer nog snart att gå öfver, då han nu är öfver ett halft år. Vi hade en lika svår tid med vår lilla flicka, då hon var vid den åldern. Vi försökte allt möjligt under hela tiden, men då hon var omkr. 7 månader fingo vi ett råd att aldrig tvätta eller bada henne i vatten utan därtill använda afkok på hafregryn (så mycket att vattnet blef simmigt), och detta tycktes hjälpa alldeles utmärkt bra. Vid den tiden fingo vi äfven ett recept från d:r Afzelius i Stockholm, som vid användandet visade sig mycket välgörande, och så började det onda att ge med sig till vår stora glädje. Receptet har jag kvar än, och kunna vi genom Idun meddela oss med hvarandra, skall jag gärna sända eder receptet. Då barn komma öfver det första halfåret och börja kunna äta någon annan föda än enbart mjölk, brukar också benägenheten för mjölkskorf försvinna. Smålandsfru.

— Förtviflade föräldrar kunna afhämta åtskilliga andra råd å Iduns redaktion.

N:r 84. Dalarö hafsbad och Nynäshamn äro de för Stockholm närmaste. Dock blir det bra mycket billigare att välja en mindre badort längre inåt landet. På några dagars vistelse där sparar man in resan. Särskildt att rekommendera äro följande platser, alla belägna i Småland: Götarp, adr. Åsenhöga, Ryd, Halsby, Lannaskeda och Nybro. Fru Maj.

— Som treflig sommarvistelse vill jag rekommendera villaområdet Tureholm på Svartsjölandet, som har ångbåtsförbindelse med Stockholm. Finnes trefliga villor och billiga hyror med vacker natur. Tillfälle till strandbad för barn och nära badhus. Mor Enni.

N:r 85. Såg en annons i Svensk läraretidning att å Sundby gård pr Listeby emottages lärarinnor som önska förkofra sig i hushållet, lära konservering samt hava lugn och hvila. — »Rådlös» bör tillskrifva fröken Ruth Rösiö, Hagaberg, Jönköping. Där kan ni mot billig afgift få genomgå trädgårdskurs, möjligen äfven hushållskurs, och får då helt visst en angenäm semester. Quædam.

N:r 86. Alla slag af väfstolar tillverkas och försäljas från Kristianstads läns Centralslöjdskola, Önnestad. Quædam.

N:r 87. Det går alldeles utmärkt att odla portugisisk lök i egen trädgård. Det göra vi hvartenda år och få stora, präktiga lökar, mycket finare i smaken än dem man köper — men man tycker visst alltid om det, som vuxit i den egna trädgården! Lökfröet får icke sås ut på kalljord, man måste så det i drifbänk, om man har. Har man icke en sådan, går det alldeles lika bra, om man gör sig en eller ett par lådor att ha i köksfönstren. Skaffa er då hos er handlare ett par margarinlådor (minsta sorten) eller också konfekt- eller tvållådor, lägg på botten däri ett lager färsk hästgödsel (har ni ej tillgång till dylik, går det lika bra med hönsgödsel). Fyll så lådan med någon ej för sur eller tung jord till ett par centimeter från kanten. Lägg så en bit fönsterglas öfver lådan, ställ den i köksfönstret, som vi hoppas är soligt, och låt den stå där några dagar, tills jorden börjar kännas litet varm. Så då lökfröet däri, och hölj så en bit mörkt papper öfver, om fönstret är mycket soligt, annars kan den späda grodden brännas upp innan den blir synlig. Då fröet grott borttages papperet, och man vattnar försiktigt i lådan, då så behöfves. Ofta måste man lufta, och då lökplantorna äro ett par cm. långa borttages glaset alldeles. I en sådan låda kan ni för öfrigt drifva upp allt hvad ni får lust för, lika bra som i en drifbänk! Lökfröet bör sås i början af april. Det gror och växer ganska

MUSTAD'S
VÄXT-MARGARIN

Om Ni noga ser till att på kartongen eller lådan står MUSTADS

"BÄSTA-VÄXT"

kan Ni vara säker på att ha fått den riktiga ersättningen för det dyrare natursmöret.

Ingen anar, hur lätt det är att genom oren kam och borste ådraga sig hårsjukdomar. Använd därför det antiseptiska F. Paulis Azymol Stimulus, som fullständigt oskadliggör hårparasiterna.

Moderna, hvita trädgårdsmöbler. Förstklassigt utförda. Illustrerad katalog på begäran.

Rönneådalens Aktiebolag
Stockamöllan. Tel. 5.

Ett – 1 – öre

RISGRYN

(20 gram)

innehåller (enl. **Livsmedelskommissionens** broschyr) samma näringsvärde som

ett ägg

De smakligaste och nyttigaste rätter kunna beredas

Att beakta i dyrtider.

Garanti för ren och ädel vara erbjudes genom köp av nedanstående svenska märken.

A.-B. Göteborgs Ris- & Valskvarn
Kalmar Ångkvarns Aktiebolag.

I hälsans intresse

bör varje tänkande människa undvika det giftiga bönkaffet, som förstör hjärtat och nerverna.

I stället bör en var dricka det av tusentals läkare så varmt rekommenderade

Kathreiners Maltkaffe

EDV. NERLIEN, A.-B.

STOCKHOLM - - LUND

E ENA A

Sveriges *bäst sorterade* fotografiska affär.

Bästa inköpskälla för fotografer och amatörer.

Dragning snart förestående

i

Harfvalotteriet.

Ännu finnes ett antal lotter kvar men efterfrågan är stor. ***Köp*** därför en lott innan det bli ***för sent.***

Lotter erhållas efter rekvisition märkt I under adress **Harfvalotteriet, Skepparegatan 19, Stockholm,** antingen mot postförskott eller mot insändande af förskottslikvid **2 kr.** jämte kostnad för porto och dragningslista (35 öre).

Lotter försäljas äfven hos **Allm. Tidningskontoret, Gust. Ad. torg** samt i de flesta Pappers- och Cigarraffärer m. fl. såväl i Stockholm som i landsorten.

Anna Josephson,
Lotteriets föreståndare.

CHESEBROUGHS Vaseline

Inregistr. Varumärke

»Den bästa vän, du någonsin kan få»

Med detta preparat kan man lindra och bota många krämpor. En liten burk **Chesebroughs Vaseline** kostar endast 25 öre och befriar dig från skroflig hud, smärre sår och brännskador, och om du låter en liten smula smälta i munnen, lindrar det hosta, heshet och inflammation i halsen. **Profask à 10 öre erhålles öfverallt.**

Det är fullkomligt utan smak.

Hvarje apotekare, såväl som större kemikalie- och parfymaffärer hafva det till salu, men se noga efter, att fabrikantens namn **Chesebrough Mfg. Consd. New York, U. S. A.** återfinnes på hvarje förpackning.

Filial i **London,**
42 Holborn Viaduct

Var försiktig med efterapningar. De skada i stället för att hjälpa dig.

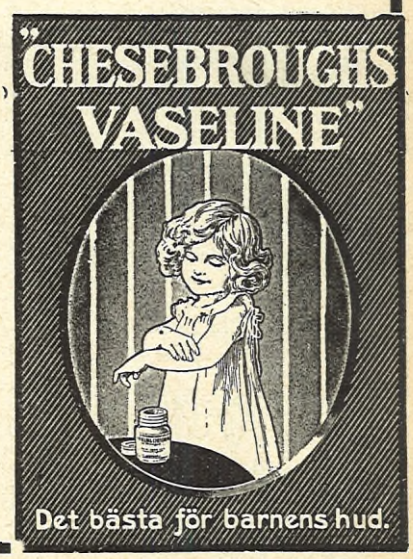

fort och är färdigt att utsättas på kalljord i slutet af maj, då inga nattfrosters längre befaras. Landet, där lökplantorna skola utsättas, bör vara på hösten väl gräfdt och gödsladt med naturlig gödsel, och på våren bör man gärna gödsla med litet konstgödsel. Detta bör lämpligast ske med följande blandning (beräknad för ett land på 10 kvadratmeter): 100 gr. chilisalpeter, 350 gr. kaligödning, 350 gr. superfosfat. Detta blandas och utströs öfver löklandet tidigt på våren. Längre fram, då de utsatta plantorna väl rotat sig, utströs och nedhackas åter 100 gr. chilisalpeter. Plantorna böra utsättas med omkr. 10 cm:s mellanrum. Kupa sedan löken försiktigt en gång i sommar, rensa och vattna noga, så tror jag säkert ni skall ha god portugisisk lök i höst! Smålandsfru.

N:r 88. Grahamsbröd: 2 lit. mjölk, 20 gr. jäst, 2 dcl. sirap, 3 lit. grahamsmjöl, 1 lit. hvetemjöl, 1/2 lit. hafremjöl. Detta arbetas väl på kvällen i ett stort stenfat, som får stå täckt, på ej för varmt ställe. På morgonen arbetas degen åter samt lägges i smorda och bröade formar, som genast sättas in i den nyuppeldade ugnen att grädda c:a 1 1/2 à 2 tim. Färdiga öfverstrykas de med vatten och inlindas i filt. Obs! Ej för varm ugn.

Grahamsskorpor. Af hälften grahamsmjöl och hälften (sammalet) hvetemjöl, smör efter behag, mjölk och jäst göres en vanlig jäsdeg. När denna uppjäst, inarbetas uppljummad sirap samt uppkokta (skär bort det hvita från skalet, det smakar beskt) hackade pomeransskal och krossade fenkol efter behag. Kryddorna få ej koka i sirapen. Detta nedarbetas i degen. Då den ånyo uppjäst, bakas den och gräddas.

Grahamsscones: 3 dcl. grahamsmjöl, 3 dcl. hvetemjöl, 1 matsked socker, 30 gr. smör, 4 strukna teskedar jästpulver, 2 1/2 à 3 dcl. mjölk (gärna sur), 1/2 tsk. salt. Det kalla smöret arbetas med fingerspetserna väl till mjölet, sockret och jästpulvret, så att det blir som smulor, då mjölken inblandas och degen genast utkaflas till en tjock kaka, som utskäres i fyrkanter, hvilka genast gräddas i varm ugn. Una.

N:r 89. Vänd eder till Victor Sjöström, ypperlig filmskådespelare och regissör vid Biografaktiebolaget å Lidingön, Stockholm. Men ni skall ej tro att det är så lätt som det kanske ser ut, att bli framstående filmskådespelerska — det beror ju här på nästan uteslutande mimisk förmåga, en omständighet, som kanske tvärtom gör det svårare att lyckas som sådan än på scenen. Quædam.

OVÄDRET.

För Idun af Olof Bruno.

(Forts.)

Men det är väl bara blåsten, som skriker i träden...

— — —

Någonting hårdt slår mot bryggan därute. Kätting rasslar. Sorl af röster hörs.

De båda gamla lyssna.

Nu bullra steg mot marken. Närmare och närmare komma de.

Rösterna bli starkare. Ljunga som en kör i blåsten. Gäckande trotsigt, jublande som i seger...

Dörren går upp.

På tröskeln står Erik!

Skyarna dela sig ett ögonblick och släppa igenom en flod hvitt ljus, som silar in öfver golfvet.

Gammel-Jan skyggar med handen.

»Pojke,» säger han bara.

Gumman kommer emot honom. Hon skälfver ännu af skräck.

»Vi trodde du blivit borta,» säger hon sakta.

Men sonen går in i rummet med säkra, lugna steg. Han är stor och manlig.

»Det gick hårdt till,» säger han. »Men gick gjorde det! Tack vare Inga...»

Han vänder sig om.

»Båten blef borta den. Men hvar är Inga?»

Då står hon i dörröppningen.

Hufvuddoket ligger nere på skuldrorna, och kläderna drypa af vatten. Håret är smetat blankt. Men i ögat brinner en varm blick, som söker Erik.

»Det var allt som jag trodde, ändå,» säger hon.

Och det hvita ljuset rinner åter in. På afstånd mullrar sjön som en dof åska.

Skogen susar mäktigt, och träden gunga i dyningar...

Slut.

EVAS UPPLEFVELSE.

För Idun af Linnéa.

Min väninna Eva var en pigg tös, »som gärna ville upplefva något», sade hon. Hemma i det goda och ansedda föräldrahemmet gick den ena dagen som den andra, utan att något särskildt hände.

Pappa gick så godt som fullständigt upp i kontorsgöromålen, och mamma lefde mest för hushållet. Eva var enda barnet och möjligen något bortskämd, men var för öfrigt en mycket snäll flicka.

Lifvet i hemmet blef henne emellertid, som sagdt, en smula enformigt, och hon började fundera på en lifsuppgift. Så beslöt hon då att välja lärarinnebanan.

Hon hade alltid tyckt mycket om barn och var begåfvad med ett synnerligen godt s. k. läshufvud. Dessutom älskade hon landet, som hon endast kände till från sommarnöjet ute vid Skurusund, och intresserade sig mycket för folket. Hvilket var då naturligare, än att hon efter genomgången seminariekurs antog anställning som lärarinna på rama bondvischan. Föräldrars och vänners välmenta föreställningar om olämpligheten af en dylik plats för henne, som var genuin och infödd stadsbo, slog hon alldeles i vädret.

Landet hägrade för hennes unga, entusiastiska sinne som ett Gosen, där mjölk och honung flöto, och där lärarinnan hade sin mest vackra och tacksamma uppgift i bildandet och förädlandet af folkets barn. Alltnog — hon tillträdde sin första lärarinneplats på hösten och kom till en skola, som låg långt ifrån all ära och redlighet, som man brukar säga, men detta var en bagatell, ansåg Eva, åtminstone så länge allting var nytt och roligt. Hon älskade den storslagna, majestätiska natur, som omgaf henne, de stora, mörka skogarna och de blåa sjöarna, som blixtrade därinne i dunklet likt klara diamanter.

Hon älskade barnungarna, som om mornarna kommo knogande till skolan med sina matsäcksknyten och korgar efter att ha gått kanske en half mils väg ibland. Och hon måste skratta för sig själf, då hon tänkte på, att hon kallat platsen för Gosen, ty ett Gosen var det verkligen i bokstaflig mening. Det var nämligen sed där på orten, att skolfröken skulle »fägnas», när hon var omtyckt, och Eva var mycket populär bland både barn och föräldrar, dels för sin stora yrkesskicklighet och dels för den glädtiga älskvärdhet hvarmed hon vann allas hjärtan. Därför kunde hon ibland om mornarna, när hon såg ut från sitt fönster, bli varse en lustig karavan, som kom tågande till skolan.

Det var barnungarna, som förutom matsäcksknytena, buro smörbyttor, mjölkkrus, ost- och äggkorgar som »fägnad» till skolfröken.

Att afslå gåfvorna skulle betraktats som en stor förolämpning, och alltså var Evas skafferi alltid ett välförsedt Gosen. Men medaljen hade också en frånsida. Det gamla skolhuset var alldeles fullt af råttor, som om kvällarna dansade polka och schottish på vinden rakt öfver Evas rum och delade med henne godsakerna i skafferiet. Hvarken katt eller råttfälla förmådde utrota skadedjuren, hvilka troget förblefvo Evas matgäster, under hela den tid, hon vistades där. Men detta lilla obehag nedslog ingalunda Evas goda humör. Med växlande framgång förde hon ett ständigt råttkrig och lyckades något så när skydda sitt Gosen för allt för stor skadegörelse.

(Forts.)

BREFLÅDA

REDAKTIONENS BREFLÅDA.

Simmeas. Nej, ingen lyrik kan antagas. En snickare är just i färd med att stärka manuskriptskåpet, som håller på att remna af de tättpackade versmanuskriptens pressning.

----e. Ofvanstående svar gäller också er.

Majken Wide: Historien bär sanningens prägel. Men noga taget är den för omoralisk. Tänk om Iduns unga läsarinnor skulle följa exemplet!

Ingrid G. Vi skola försöka finna någon plats.

Emione. Dikterna ha sina förtjänster, men det är oss omöjligt att bereda plats för dem.

T. R. Gnistan slocknade i korgen.

V. D. Viktor. Medelmåttigt.

Vava. Vi ha ej mottagit någon sådan dikt.

SÄSONGNYHETER. Iduns ärade läsarinnor torde benäget observera, att den världsbekanta sidenfirman Schweizer & C:o i Luzern 10 (Schweiz) försäljer sina garanteradt solida sidentyger till klädningar och blusar direkt till privatpersoner tull- och portofritt. Firman har ytterst rikhaltiga kollektioner af Crepe de Chine, Duchesse, Tafft, Foulards, Schweizer-Batist 120 cm. bred till 1 krona pr m. samt största urval i svart, hvitt och kulörer.

Profkollektioner å sidentyger till klädningar och blusar erhålles mot 20 öre i frimärken. Mot 40 öre i frim. erhålles därtill äfven en stor kollektion profver å dam- och barnklädningar samt blusar med äkta Schweizerbroderier.

Kom ihåg insamlingen för de nödlidande i Polen!

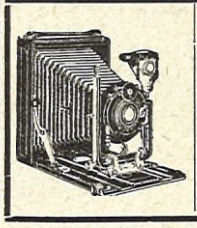

- BENNOS -
FOTO-MAGASIN
15 DROTTNINGGATAN 15
- STOCKHOLM -
Förstklassig affär för amatörer.

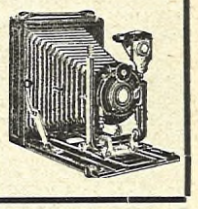

SVENSKA KURORTFÖRENINGEN.

Adolfsberg Brunns- o. Badanstalt. 1 juni—31 aug. Inlandsnatur, barr- o. löfskog. Billiga lefnadskostn. Läk.: **Eman. Larsson,** Örebro.

Bie Vattenkuranstalt, Katrineholm. Kneippbad. Starkt radiumhaltigt vatten. Skogsluft. Läkare: Professor **Astley Levin,** Sthlm.

Borg v. Norrköping. Alla slags bad o. behandl. lämpl. mot **Rheumat., Gikt. Åderförkalkn. Nervsjukd.** Nytt **Radiuminhal.** Inack. i pensionat o. sjukh. 1,75—6 kr. Läk.: **W. Bergwall.**

Borgholm Kurort och hafsbad med sydländskt öklimat. Utm. bad. Tidsenl. utrustning. Väl fungerande vatten- o. kloakl. Läk. **Johan O. A. Bergqvist.** Strandv. 7 B, Sthlm.

Båstads Hafsbad o. Kuranstalt. 1/6—1/9. Mildt, jämnt klimat, härl. läge, en af västkustens naturskönaste badorter. — Med. förfrågn. besvaras t. v. af Doktor **G. Krikortz;** Sjukgymn. **E. Granfelt.**

Dalarö Hafsbad. Välk. kur- o. rekreationsort. Naturskönt läge: hälsos. klimat. Gyttje-, tallbarrs-, kolsyreb. etc. sjukg. Badläk. finnes. Uppl. D. Uthyr.-byrå. R. 21.

Djursätra Brunn, Versås. Lugnt, stilla, enkelt. Högt o. fritt läge. Järnkällor. Väl serverade bad. Hetluft. Omsorgsfull massagebehandl. Billigt. Läk.: **F. Kugelberg,** Jönköping

Fiskebäckskil Hafskuranstalt vid Västkusten. Ren, dammfri hafsluft. Alla sorters bad. Massage och sjukgymn. Bill. lefnadskostn. Nyutvidg. matsal. Läk.: Med. lic. **M. R. Ahlberg.**

Fjällnäs Sveriges högst belägna luftkurort, c. 800 mtr. ö. h. I björkskogsbältet. Lämplig rekreationspl. Härl. fjällnatur, godt bord, c. 60 rum. Juni—aug. Läk.: **H. Laurell,** Uppsala

Furusund Hafs- o. Gyttjeb. i Sthlms skärg. 2 3/4 t. fr. Sthlm. Alla sorters bad, gymnastik, massage. 5 hotell, 50 villor. Läkare: Dr. **Emil Zander,** Sthlm. (Spec.: Hjärtsjukd.).

Grennaforssa vid S. stambanan. Berömd järnkälla. Gyttje- o. medic. bad. Mildt barrskogskl., härl. luft. Sjö. Bost. i brunnspark. Adr.: **Moheda.** Läk.: **B. G. Eklund.**

Götarp pr Åsenhöga, Jönk:s län. Naturskönt, högt läge i skogrik trakt vid sjö. Vanl. badf., god järnkälla. Billigt. Massör. Läk.: **B. Björnsson,** Stockholm.

Hellby Brunn (mellan Eskilst. o Torshälla). Ypperl. kommunikat. Starkt radioaktiv järnkälla. Fullst. badanst. o. Kneippbad. Härl. skogsl. Bill. Säs.: 1/6—1/9. Läk.: **H. Berg,** Sthlm.

Helsjöns kuranst. Horred, Västergötl. Reum., gikt, nerv- o. hjärtsjukd. Nutida bad, spec. gyttjeb. Radioakt. vatten. Barrsk. Natursk. Godt bord 30/5—8/9. Ny reg. Läk.: **G. Abrahamsson.**

Hjo Badanstalt. Sundaste läge. Utm. bad. Nytt strandbad. Goda bost. Elektr. ljus i alla villor. Läk.: D:r **Erik Tengstrand,** Sthlm. För gymn. o. mass. D:r **Hj. Ekberg,** Sthlm.

Hälsans Brunnsanst., Hälsingborg, v. Öresund. Sofiakällan. Järnkälla. Alla med. badf. Härl. strandbad. Reum. magsj:r, skroful. åkommor. Konvalesc. Läk.: **A. Björkman.** Hälsingb.

Johannisdal Hälsobr. o. badanst. v. Köping. Öpp.-fr. slutet af maj—c:a 20 aug. Järnkälla med hög radioaktivitet, anv. äfven till alla bad, Läkare: **G. Eriksson,** Köping.

Källvik 12/6-21/8. Loftahammar. Lugnt, enkelt, billigt; skogrik. vindskyddad hafskust; fullst. brunns- o. badkur; radioaktiv järnkälla; dietkurer m. m. Läkare: **Alfr. Ternell,** Stockholm.

Lannaskede Härl. läge å Smål. högl. i skogr. trakt. Berömd järnk. Alla brukl. badf. Spec. gyttjeb. Kneippb. **Radium-Institut.** Säs. börj. 1 juni. Läk.. **Sigge Wikander,** Sthlm.

Ljungskile rekreat. ort, härl. bad, barrskogar, järnk. Oroust skyddar f. västv. Förra årets omt. regim i societetsh., järnv., ångb., f. b. m. öfv. västk. b. Apot., läk.: **Nath. Dahlberg.**

Loka vid Bergsl. järnv. Säs. 7 juni—7 aug. Terminsindeln. Reumat. hjärtf. neurasteni. Ber. gyttjebad jämte alla vanl. badf. Radiuminhalatorium. Öfverl.: D:r **Th. Hedborg,** Sthlm.

Lundsbrunn Hälsobrunn o. badanstalt. Högt och torrt läge i natursk. trakt nära Kinnekulle. Berömd järnkälla, starkt radioaktiv. Billigt. Läkare: **B. Pontén,** Göteborg.

Lysekil Hafsbad, klimatisk kur- och rekreationsort, fullst brunns- o. badkur, sjukgymn. o. massage. Moderna anläggningar o. goda bostäder. Läkare: **Hjalmar Fries,** Stockholm.

Malen, Båstad. Fullst. kurort. Varm- o. hafsb. Vidstr. barrskog. Sjukgymn., brunnsdrickn., dietisk behandl. Lekstuga. Lekledarinna. Läk.: Dr. **Kj. O. af Klercker,** Lund.

Marstrand Hafskuranstalt med utmärkta bad, spec. gyttjebad, goda kommunikationer, billiga lefnadsomkostnader. Läkare: **Karl Weinberg,** Stockholm.

Medevi Skogssanat. Berömda järnk. m. radioaktiv. utstråln. Utm. gyttje- o. halfbad. Sol o. luftb. Kalla bad i Vättern. Terrängkurer. Dietiskt bord. Läk.: **G. Bergmark.** Uppsala.

Mörsils Sanatorium för bröstsjuka. Jämtl. Öpp. året om. Ren, stärk. fjällluft. 1:sta kl. bord. Elektr. belysn. Rikst. Öfverläkare: **T. Horney.** Mörsil.

Mösseberg Vattenkur. och sanatorium. 1,100 f. ö. h. Öpp. hela året. Nauheimerb. m. flyt. kols., el. ljusb. Inhalatorium. Röntgen- o. högfrekvensafd. Läk.: **Fr. Odenius.** Sthlm.

Nybro Brunns- och badanst. Präktig barrskog. Torr grusgrund. Vattenkur. Elektr. ljusbad. Gyttjeb. Nauheimb. Solbad. Billigt. Läkare: Lifmed. **E. Jacobson,** Stockholm.

Nynäs Hafsbad vid Nynäshamn, modern, förstkl. kurort m. fullst. vattenkuranstalt. o. alla mod. kurmedel. Läk.: **G. Rothman.**

Porla Brunn. Berömda, kraftiga järnvatten. Fullst. badanst. I term. 1/6—1/7, II term. 5/7—2/8. Postadr. Porla. Läk.: D:r **H. Nauckhoff,** Linnég. 12. Stockholm. Riks & Allm.

Ramlösa:s Säs. 15/5—1/9. Alk.- o. järnk. Alla mod. bad, spec. Nauheimerb. Radiogenkur. Socker-, gikt-, njur- o. korp. Röntgenundersökn. Läk.: Prof. **K. Petrén** o. Med D:r **M. Ljungdahl,** Lund.

Ronneby Brunn. Starkaste järnkällor, mass.-, ljus-, hafsb. kallvattenkur, dietkur, **radiumkur.** Läk. Lifmedikus D:r **G. Rystedt,** Sthlm, D:r **Thorling,** D:r **Rietz,** prof. **Henschen.**

Rostock hälsobrunn och badanst. invid Kroppefjäll. Naturskönt o. fridfullt. Ytterst mod. priser. St:n o. adr. Dals-Rostock. Läk.: **Gustaf Karlberg,** Stockholm.

Ryd Brunns- o. Badanst., **Radioaktiv** järnk. Alla brukl. **kurmedel.** Kneippb. Natursk. läge. Skog o. insjöar. Lugn sommarv. Ytterst bill. lefnadsomk. o. badpr. Läk.: **D. B. Carlsten.**

Saltsjöbadens Badhotell

Alla moderna badformer. Fullständigt gymnastikinstitut. Öppet hela året. Läk. D:r **O. F. Åberg.**

Skagersbrunn Adr. Kristinehamn. Vatt. o. luftkurort. med järnk. Härl. läge v. sjön Skagern. Alla badf. **Radiuminst.** Bill. bilskjutsar fr. station, Badint. **Nils G. Marén,** Upsala.

Strömstad Hafskuranstalt. Skydd. läge. Mildt hafsklimat, berömda gyttjebad. Järnkälla. Säsong 1 juni—15 sept. Läk.: **A. Berghel,** Sthlm.

Sätra Brunn. 1.4 mil fr. Sala. Daglig vursttrafik, på beställn. automobil. Gyttjeb., gymn., massage; särskild matordn. för magsjuka. Öpp. 11/6—12/8. Läk.: Prof. **Friberger,** Uppsala.

Söderköping Brunn o. bad. Fullst. badkur. Nauheimerbad. Elektr. ljusbad. Sjukgymnastik, massage och hetluftsbeh. Utm. skogspromen. Enkelt lefnadssätt. Läk.: **R. Almberg,** Sthlm.

Södertälje Badinr. öpp. året om. Nytt badhus och societetshus, massagebad, el. ljusbad. Läk.: **Axel Hellstenius,** Sthlm. För massage och gymnastik: **N. Wennström,** Sthlm.

Tranås Vattenkuranstalt, öppen året om. Alla varma o. kalla bad Dietkur. Röntgen. Natursk. läge, vidstr barrskog. Moderata priser. Läkare **H. Tham.** Tranås.

Trosa Bad- och sommarvistelseort. Naturskönt läge. Ren o. stärkande luft. Utmärkta varm- och saltsjöbad. Tvenne läkare på platsen.

Tulseboda Brunns- o. kurort, Kyrkhult, Blekinge, 1 Juni—1 Sept. Naturskönt läge i högt liggande skogstrakt. Utmärkta bad. Apot. Billiga lefnadsomk. Läkare: **Ivar Lagerberg,** Stockholm.

Tyringe Badanst. och Sanatorium. Fysikalisk-dietisk kurort. Nyrestaurerad och mycket utvidgad. Billiga lefn.-kostn. Begär nya prosp. Läkare: Dr. **O. Reimers. Tyringe.**

Ulricehamns Sanatorium o. badanst. Öppet året om. Vidstr. skogsomr. Mer än 300 m. öfv. hafvet. Alla brukl. badform., äfv. elektr. Läk.: **Joh. A. Andersson,** Ulricehamn.

Varberg Hafsbad och gyttjebadanstalt. Bästa hafsbad, spec. gyttjebad. Elektr. ljusbad. Billiga afgifter och lefnadsomkostnader. Läk.: D:r **Olof Sandberg.** Stockholm.

Wermlands Eda Vattenkuranst. o. järnk. Säs. 1/6—28/8. Naturskönt, högt läge. Milsv. furusk. Alla brukliga badformer, spec. gyttjeb. Läkare: **B. Möller,** Stockholm.

Ystad Saltsjöbad. Säsong medio Maj—medio september. Sandskogen utmed stranden. Under samma direktion Hotel Continental i Ystad.

Öregrund Hafsb.-anst. Härl., friskt läge. Goda o. bill. lefn.-förh. Lifl. ångbåtskommunikationer. Gyttje- & Nauheimerbad. Läk.: **Viktor Huss,** Öregrund.

Östhammar Skydd. läge vid vik af Ålandshaf. Moderna badf., spec. Tvålmassagebad, Fangob. Elektr. ljusbad, Härlig hafs- o. skogsluft. Billigt. Läk.: **O. D. Barr,** Sthlm

☛ **Medicinska förfrågningar** besvaras af resp. läkare och för närmare upplysningar hänvisas till den af Sv. Kurortsföreningen utgifna publikationen "Svenska Bad- och Kurorter" (tillgänglig i bokh.) o. till de olika kurorternas prospekt, oöm erhållas genom kamrerkontoren samt Svensk Bad- och Turisttidning och Svenska Turistföreningen, Sthlm.

LEDIGA PLATSER

Sänd aldrig originalbetyg utan endast *afskrifter* när Ni svarar på annons om ledig plats.

VÄL REKOM. BARNSKÖTERSKOR erhålla platser genom Sthlms stads Arbetsförmedling, Regeringsgatan 107. Exp.-tid 9—4, lördag. o. helgdagsaft. 9—2. Riks och allm. telef. 40 47.

FÖR VÄLREK. STÄDERSKA finnes plats ledig den 1 juli i ämbetsmannafamilj i Halmstad. Sv. m. betyg o. foto till »Ämbetsman», Halmstad p. r.

DUKTIG FLICKA, helst från landet, erhåller plats som kokerska den 1:sta juni eller 1:sta juli. Svar med rek. till fru Lina Leksell, Jästfabriken, Göteborg.

18-ÅRIG FLICKA, som genomgått 8-kl. läroverk (med normalsk.-komp.), söker plats att läsa med barn under sommarmånaderna. Svar till »Fritt vivre», Karlskrona p. r.

ENKEL, ANSPRÅKSLÖS FLICKA, helst öfver 25 år, rask, ordentlig och kunnig i alla i ett hem förek. sysslor, får plats nu genast som ensamjungfru i liten familj på landet i Jämtland. Lön 15—20 kr. pr mån. och eget rum. Svar omg. med rek. till »Fru B.», Ljungå.

Lärarinna,
undervisningsvan och musikalisk, önskas till hösten att undervisa en 11 års flicka i 3:dje klassens kurs. Svar till Kyrkoherde Herman Palm, Sånga prästgård, Svartsjö.

Lärarinna.
Ung musikalisk flicka, som genomgått 8 kl. läroverk, får 1 sept. plats i äldre familj på herrgård i Halland att läsa 1. kl. kurs och spela med en 10-årig begåvad flicka. Goda kunskaper, intresse och förmåga att undervisa erfordras. Svar till »X. Y», Iduns exp., Sthlm, f. v. b.

Vid Margarethahemmets nybyggda skola
vid Knifsta blir en lärarinneplats ledig den 1 sept. Vidare meddelar doktorinnan Westergren, Margarethahemmet, Stockholm 8.

Bildad flicka, af god familj,
med gladt och trefligt sätt och som i husas ställe vill och kan åtaga sig alla göromål samt på lediga stunder vara som sällskap, erh. nu genast plats i liten familj. Svar med foto o. löneanspr. till »Officersfamilj», adr. S. Gumaelii Annonsbyrå, Sthlm, f. v. b.

Barnfröken
kunnig i sömnad och med lust för barn, får plats 1 juni å egendom 1/2 mil från Karlstad och 5 min. väg från järnvägsstation. Svar till »Barnfröken» adr. Edsgatan.

Flicka
kunnig i musikundervisning och villig att deltaga i lättare arbeten i hemmet önskas under sommaren. Svar und. adr. »Fru, 7 B», Hernösand p. r.

En lärarinna,
med erfarenhet att undervisa, önskas till 1 sept. för 2 barn, 9 o. 10 år gamla. Undervisning i musik önskvärd ,dock ej erforderlig. Svar insändes till Grefvinnan Hanna Hamilton, Ovesholm, Skåne.

Pålitlig bättre flicka,
snäll, och villig deltaga i husliga sysslor, erhåller god plats i familj samt medföljа till landet under sommarmånaderna; någon kunnigh. i enkl. matlagning önskvärd. Deltager äfven som sällskap och familjemedlem. Svar med foto o. ref. till »M. G., Iduns exp.

Vid Drottning Sofias Stiftelse i Vänersborg
behöfvas för nästa läsår två extra lärarinnor antingen med s. k. lägre kompetens eller kompetens att undervisa sinnesslöa, den ena dessutom lämplig till musiklärarinna. Lön 1,100 kr., däraf 500 kr. kontant och 600 kr. in natura, bestående af möbl. bostad med värme och elektr. ljus samt full kost.
Ansökan åtföljd af präst-, läkare-, kunskaps- och tjänstgöringsbetyg insändes till Styrelsen före den 1 juni.
Föreståndarinnan.

PLATSSÖKANDE

BÄTTRE FLICKA önsk. und. sommaren i ett hem delt. i hvarjehanda, som omfattar det husliga. Händig i sömnad. Sv.: »Intresserad 30», Iduns exp.

SJUKSKÖTERSKA med flerårig vana i sanatorievård önskar som hjälp och sällskap medfölja bröstsjuk dam eller herre till badort eller hvilohem. Svar till »27 år», Målilla Sanatorium.

AKTIEBOLAGET M. BENDIX STOCKHOLM ETABL: 1869 HOFLEVERANTÖR

Sveriges äldsta - och största - Specialfirma i BARNKLÄDER

Särskilda afdelningar för
Backfisch-Konfektion & Barnskodon
18 Regeringsgatan.
Sändningar för ben. urval exp. till ärade kunder samt till i landsorten kända pers. Vid rekv. för minst kr. 25.— fraktfritt till rekv. närm. järnvägs- eller poststation.
Akt.-Bol. M. BENDIX,
18 Regeringsgat. 5 Sturegat. 90 Drottninggat. STOCKHOLM.

UNDER SOMMARMÅNADERNA, å naturskön trakt på landet, önskar mot fritt vivre bättre flicka plats som hjälp och sällskap. Musikalisk. Svar till »D. S.», Iduns exp. f. v. b.

UNG, BILDAD, BARNKÄR FLICKA önskar komma i familj på landet som sällskap o. hjälp. Svar till »Fritt vivre» under adress S. Gumaelii Annonsbyrå, Stockholm, f. v. b.

GUVERNANTPLATS önskas öfver sommaren. Svar till »Studentska», Allm. Tidningskontoret, Stockholm.

STUDENTSKA (undervisningsvan) önskar under sommaren, mot fritt vivre och fria resor, plats som guvernant i Norrland. Svar till »Hurtig studentska», Iduns exp.

UNG SCHWEIZISKA, behärskande franska och tyska, önskar under sommaren plats i god familj som sällskap. Svar till »K. M. 1915», Norrköping p. r.

19-ÅRIG BILD. NORRLÄNDSKA önskar (15 juni—15 aug.) komma i sympatisk familj i mellersta eller södra Sverige för att läsa med en minderårig gosse eller flicka mot fritt vivre. Svar till »Maj 19 år», Iduns exp.

UNG, ELEMENTARBILDAD FLICKA önskar und. sommaren plats i familj på landet att mot fritt vivre undervisa nybörjare eller något försigkomna i pianospelning och för öfrigt vara som hjälp och sällskap. Tacksam för svar till »E. M. S.», Uppsala p. r.

Å STÖRRE LANDTEGENDOM, helst i mell. Sverige. önskar under sommarmån. 17-årig flicka, som i år genomgått elementarskolans 7:e kl., mot fritt vivre gå som hjälp i trädgård och på åker för att erh. förber. kunskaper för vidare utbildn. vid landtbr.-skola. Svar till lärarinnan Fr. Hildur Ekström, S. Förstadsg. 125, Malmö.

BÄTTRE FLICKA, 20 år, arbetsam, något kunnig i sömnad samt barnkär, önskar plats i familj 15 juni att deltaga i förek. göromål. Helst i Göteborg. Tacks. för 20 kr. i mån. Svar till »Sommaren 1915», Slöinge p. r.

MASSAGE. Ex. kv. sjukgymnast (Liedbeck) som under 15 år praktiserat bland Englands högre kretsar, men till följd af kriget nu är hemma, önskar sommarengagement i familj. Svar till »English», Iduns exp.

EX. SJUKGYMNAST önskar plats på landet. Goda betyg o. rek. finnas. Tacksam för svar märkt »Små pretentioner», Iduns exp.

UNG FLICKA, kunnig i sjukvård och med vana i privatvård, önskar plats att sköta dam eller herre. Svar till »E. A. 24». Iduns exp. f. v. b.

EX. KVINNLIG SJUKGYMNAST önskar plats vid badort eller medfölja någon sjuk. Svar till »Sommaren 1915», Nord. Annonsbyrån, Göteborg.

ANSPRÅKSLÖS, barnkär 23 års flicka från godt föräldrahem önskar plats som barnsköterska på större landtegendom eller badort, har förut innehaft sådan i finare familj. Svar inom 5 dagar till »Wira», Halmstad p. r.

BILDAD, ANSPRÅKSLÖS FLICKA, 21 år, önskar plats som husmoders hjälp eller för att läsa med barn. Van vid husl. sysslor, äfven något sykunnig. Sv. till »Pålitlig», Jönköping p. r.

INFORMATORSPLATS under sommarferierna önskar undervisningsvan realgymnasist, som i år erhåller flyttning till högsta klassen. Goda betyg från föreg. termin. Svar till »A. L. S. 1915», Borås p. r.

GLADLYNT FOLKSKOLLÄRARINNA önskar under semestern plats i treflig familj för att deltaga i matlagn. och öfriga husliga sysslor. Svar till »Hjälp o. sällskap», Iduns exp. f. v. b.

LÄRARINNA med högre kompetens söker plats å herrgård till hösten. Behärskar fullkoml. tyska, franska o. engelska språken. Mångårig vistelse i utlandet. Har ledt undervisn. i utländsk flickpension. Äfven underv. i Sverige. 7:e—8:e klassen ell. fortbildningskurs föredrages. Svar till »Språk», Näsbyholms Station.

UNG LÄRARINNA önskar under sommarferierna 20 juni—1 sept. plats i vänlig familj som hjälp mot fritt vivre. Sv. t. »Lärarinna 24», Iduns exp.

UNG, GLAD OCH HURTIG FLICKA, som genomgått 8 kl. elementarläroverk och skolkökskurs, önskar plats som familjemedlem i bättre familj på landet, helst där ungdom finnes, för att mot fritt vivre eller någon liten afgift deltaga i husl. göromål. Svar t. »1 juni 1915», Närkesberg p. r.

SMÅSKOLLÄRARINNA söker plats under juli—aug. mån. i familj eller som hjälp och sällskap åt ensam dam under vistelse vid badort. Är villig deltaga i alla inom ett hem förekommande göromål. Svar emotser tacksamt »Viktoria», adr. V. skolan, Gökhem (Västergötland).

FLICKA önskar plats som husmoders hjälp och sällskap. Är kunnig i linnesömnad, handarbete samt alla husl. göromål. Svar till »A. B.», Bärfendal.

BÄTTRE FLICKA önskar plats i vänlig familj. Kunnig i ett hems skötande, äfven kläd- o. linnesöm. Svar till »Småländska», Vänersborg p. r.

UNG, GLAD, BILDAD FLICKA önskar under sommarmån. komma till herrgård eller större landtegendom såsom sällskap och hjälp i hushållet, helst där ungdom finnes. Svar till »Fritt vivre», Smedjebacken p. r.

SJUTTONÅRS MUSIKALISK norrländska, som aflagt realskolexamen, önskar plats att undervisa minderåriga barn i vanliga skolämnen, språk och musik. Svar innan 1 juni till »G. H.», Örnsköldsvik p. r.

EN LÄRARINNA önskar under sommaren plats i familj att läsa med barn i 7—9 års åldern. Tacksam för svar till »21 år», Floby p. r.

EN 18 ÅRS HURTIG FLICKA från godt hem önskar plats, helst på landet, för att lära allt hvad i ett väl ordnadt hem förekommer. Svar till »I. B.», Linköping p. r.

STUDENTSKA—folkskollärarinna, undervisningsvan, önskar under sommarmån. plats som guvernant. Musik på nybörjarstadiet. Äfven villig medföljа till badort. Sv. t. »Lärarinna 1915», Iduns exp. f. v. b.

LÄRARINNA, kunnig i väfnad, önskar plats i familj under juni—aug. att deltaga i husliga göromål. Äfven läsning med mindre barn. Svar till »Lärarinna», Finnfall, Kopparberg.

UNG, ANSPRÅKSLÖS FLICKA önskar plats på landet, där jungfru finnes, att mot fritt vivre deltaga i förefallande göromål. Svar till »96», Iduns exp. f. v. b.

FOLKSKOLLÄRARINNA, elementarbildad, önskar vikariat el. guvernantplats sex veckor under sommaren. Svar: »25 år», Sundsvall p. r.

UNG FLICKA, kunnig i matlagning, önskar plats i litet godt hem, där jungfru finnes. Svar till »Familjemedlem», Transtrand p. r.

Kvinnl. Gymnastikdirektör
utex. från G. C. I. samt med praktik från utländskt institut önskar under sommaren plats å badort eller i familj. Svar till »24 år», Iduns exp. f. v. b.

En 17 års flicka,
som nu i vår slutar elementarläroverkets 8:e klass, önskar under sommarmån. plats i präst- eller herrgård för att deltaga i hushålls- och trädgårdsarbete. Svar torde godhetsfullt sändas till »Sommaren 1915», Allm. Tidningskontoret, Uppsala.

Dugliga barnsköterskor
erhållas genom Svenska Sjuksköterskebyrån, GÖTEBORG, Hvitfeldtsgatan 8. Tel. 12735.

Ung lärarinna
önskar under sommarmån. (juli, aug., sept.) plats i familj att läsa med mindre barn elier event. som hjälp och sällskap åt ensam dam eller liten fam. Svar till »Småländska», Halmstad p. r.

Ung bildad musikalisk flicka
(ex. organist) önskar under sommaren plats i treflig familj att undervisa i musik. Är äfven villig hjälpa till med förek. göromål. Kunnig i handarbeten. Någon lön önskvärd. Svar emotses tacksamt till »19 år», Iduns exp.

Ung, bildad flicka
med goda referenser önskar plats att läsa med eller sköta barn. Svar till »Y», Annonskont. Drottningg. 65, Sthlm.

Plats i finare familj,
att gå frun tillhanda, önskas af 2:e systrar i ålder 16 och 17 år. Svar till »D. N.», Solberga p. r.

21-årig flicka från Hamburg
söker plats som barnfröken för mindre barn. Svar till »H. H. 7206», und. adr. RUDOLF MOSSE. HAMBURG.

Studentska, ord. folkskollärarinna,
önskar sommarkondition, helst i skärgården. Goda ref. Svar till »Student 12», Iduns exp.

H. M. Drottningens Hofleverantör.

Stor sändning
Nyaste Kragmodeller
nu inkommit.
J. F. HOLTZ
STOCKHOLM,
Brunkebergstorg 5 - Stora Nygatan 35
Sturegatan 8.

INACKORDERINGAR.

TREFLIG INACKORDERING på större egendom i närheten af skog o. sjö önskar musikalisk flicka. Svar till »Glad sommar», Örebro p. r.

2 BILDADE FLICKOR önska tillbringa sin semester (14 dag.) på landtegendom. Bad och ungdom önskvärdt. Svar med pris till »Del. rum», Iduns exp.

SOLBERGA PENSIONAT, adress Solberga, å småländska höglandet, 280 m. ö. h. i skogrik, vacker trakt, rekommenderas. 1 1/2 km. fr. statsbanestation, 15 min. jvg.-resa fr. Nässjö stad.

GOD INACK. kan erhållas i godt hem. Förstkl. hus med nut. bekvämligh. Fina ref.; mod. priser. Rikstel. 10462 eller skriftligt till »Godt hem», Iduns exp.

SOMMARNÖJE i det vackra Ulricehamn. 3 à 4 möbl. rum uthyras helt eller delvis i vackert belägen villa med stor trädgård och utsikt öfver sjön Åsunden. Svar till Fröken Ida Lindqvist, Ulricehamn, Villa Åsunda.

FÖR 16 ÅRS FLICKA önskas sällskap med god familj, som ämnar sig till badort under sommaren. Svar med fullst. uppl. o. ref. under sign. »Angenäm sommarvistelse» till Postkontoret Riddaregat. 47, Stockholm.

PÅ LUNDBY GÅRD, nära Ronneby hälsobrunn, emottagas endast 3 à 4 bildade flickor som hushållselever den 1 juli—sept. Pris per månad 60 kr. Undervisning meddelas af praktisk husmoder. Stor konservering efter nyaste metoder. Flera hederspris och första pris tillerkända. Begär prosp. Lundby gård per Listerby.

Äldre snäll Dam eller Herre
erbjudes inackordering — pr år eller event. återstående lifstid — i ett utmärkt godt och komfortabelt hem (en vackert o. friskt vid skog o. sjö bel. mindre herrgård i Småland). Ägarinnan (ex. sjuksköterska) har under flera år varit föreståndarinna vid större sjukhus och har stor vana vid behandling af äldre pers. krämpor. Skulle reflekt. mot god säkerhet kunna utlåna 10- à 12,000 kr. får den årliga räntan tacksamt beräknas såsom full årspension. Obs! Refer. fordras och lämnas. Svar emottages und. sign. »Verkligt god omvårdnad», Svenska Telegrambyrån, Stockholm, f. v. b.

Doktorinnan Vilma Eriksson's Hvilohem,
beläget 15 min. skogsväg från Arvika. Inackorderingspris 3 kr. pr dag, 70 à 80 kr. för mån. Adr. Högåsen, Arvika.

I ung läkarefamilj
på landet, nära mindre stad, erhålla ett par friska, bildade flickor god inack. Härligt läge vid skog och sjö. Tillfälle till lektioner i teckning och mönsterritning för exam. teckningslärarinna. Svar till »Läkarefamilj», Iduns exp., Sthlm, f. v. b.

Två barn
kunna und. nästk. läsår erh. helinack. hos föreståndarinna vid samskola på landet. Sv. t. »Läsåret 1915—1916», S Gumaelii Annonsbyrå, Sthlm, f. v. b.

Obemärkt dam
kan med fullt förtroende hänvända sig till barnmorskan, änkefru Mathilda Jönsson, Handtverkaregat. 7 c, Malmö.

I enkel snygg stuga,
4 min. från Sandviks herrgård, kunna 2 à 3 lärarinnor eller andra damer få sommarbostad. Måltiderna intagas på Sandvik; 75 kr. pr månad. Öfverstinnan A. Hyltén-Cavallius, f. Frick, Sandvik, Smål. Burseryd.

Fru Gina Svensons Pensionat i Fiskebäckskil rekommenderas.

Konvalescenthem för barn
beläget 550 fot öfver hafvet i skogrik trakt 55 min:s resa från Göteborg, mottager friska och klena barn för rekreation. Anmälningar för sommaren mottagas nu och prospekt sändas på begäran. Ferieläsning kan erhållas.
Tyra Rinman, utex. sjuksköterska, Fagerhult, Hindås. Rikstel. 16 Hindås.

Sommarsol och Strandbad.
Hällevik
i Blekinge. Naturskönt läge! Härlig sandstrand. Stenfri botten. Godt, billigt pensionat. Rum ombestyres. Prospekt på begäran.
EDITH WINGREN,
Hällevik, Mjällby.
Tel. Mjällby 3 B.

Husqvarna Symaskiner's
framstående egenskaper bero på, att de äro frukten af mera än 40-årig målmedveten sträfvan att framställa det bästa möjliga. Typer passande hvars och ens behof. *Förmånliga afbetalningsvilkor.*

***En utomordentligt* STOR NYHET**
är den nu utkomna
"Namnboken"
(af Signe Billqvist)
Finnes till salu hos de flesta Bokhandare och Tapisseriaffärer i Sverige eller direkt från förlaget: SVEA-BYRÅN, Göteborg, om nedanstående kupong insändes.

SVEA-BYRÅN, Göteborg. (Rikst. 7700)
Undertecknad beställer härmed ..... ex. "Namnboken" att sändas fraktfritt mot postförskott till ett pris af Kr. 2 pr styck.
Namn: .....
Adress: .....
..... *I.*

innehållande en mängd olika, synnerligen vackra och konstnärligt utförda alfabet, i olika stilar för namning af lakan, örngått, handdukar, servietter, näsdukar o. underkläder. Dessutom innehåller
"Namnboken"
mönster i olika storlekar och stilar för hela namn med omramningar (empirekransar) och adliga svenska kronor samt mycket vackra och användbara Svenska hälsömmar.
PRIS: 2 Kronor
Bör ej saknas i något hem.

Gymnastikdirektörsexamen

aflägges efter 2-årig kurs af kvinnliga elever vid

Sydsvenska Gymnastik-Institutet.

Ny kurs börjar den 14 sept.
Prospekt gen. *kapten J. Thulin, LUND.*

Doktor A. Kjellbergs

kurs i massage och sjukgymnastik.

Begär prospekt i Stockholm.
Mästersamuelsgatan 70.

Med. D:r E. Kleens

(ett-åriga) *kurs i Massage och Sjukgymnastik* (för damer) börjar den 1 okt. kl. 10 f. m. *N:r 37 Mästersamuelsgatan, 2 tr. upp.* Prospekt begäres städse under adress *Engelbrektsgatan 43 B, II.*

Kurs i Massage och Sjukgymnastik

STOCKHOLMS
MASSAGE- & GYMNASTIK-INSTITUT
Biblioteksgatan 28
Begär prospekt.

Rysk Fräkenpomada,

fullt oskadligt, storartad effekt, kr. 4,50 + porto (diskret försändning) endast i

Franska Parfymmagasinet,
Hoflev.
21 Drottninggatan 21, Stockholm.

OATINE,

denna kraftiga, snöhvita naturprodukt, framställd af ren hafre, uppfriskar huden och åstadkommer i förening med solens värme den så eftertraktade klara, friska engelska teinten. Akta **Oatine-Creme i hvit burk** med **grönt lock:** pris 1,50; 4-dubbelt inneh. 3.—. **Oatine-Snow:** 1.50. Finnas öfverallt samt hos A. W. Nording, Biblioteksg. 11, Birgerjarlsgat. 16 o. Drottninggatan 63, Stockholm.

Majorskan Edmanns
RYNKTINKTUR

har en underbar förmåga att betydligt föryngra och förskona utseendet.

Majorskan Edmanns
CHAMPOING

är ypperst för hårets skötsel och förskönig.

Förnämsta Parfymerier.

Barnmorskan

Fröken Ester Beckman, adr. Skara, åtager sig efter öfverenskommelse praktik i familjer. Ref. på begäran.

Turkiska badet,

i Malmtorgsbadet är öppet hvarje torsdag för damer. Yppersta medel för bibehållande af smärt figur och fin hy. Badet är angenämast, om man är flera i sällskap. Pris kr. 1:50.

är världens förnämsta **Hårmedel** och öfverträffas icke af något annat liknande preparat.

Pris pr fl. 2.50.

Erhålles hos alla 1:sta klass Parfymeri-, Drog- och Coiffyraffärer.

Damer! Vårda Eder hud!

Genom att hvarje afton massera händer och ansikte med **Skin-Food** erhåller Ni en frisk och ungdomlig hy.

Finnes hos samtliga parfym- och drogaffärer.

Sjöarps Vegetariska Sommarpensionat,

3 km. från Tälläng station å Säfsjö-Hvetlanda-Målilla järnväg. Ny bekväm förbindelse öfver Näsjö-Hvetlanda-Kalmarbanan. Beläget i en härlig natur å södersluttning invid skog och sjö i Skirö socken "Smålands trädgård" 200 m. ö. h. Enkelt friluftslif. För året nyförvärfvad badstrand. Betydligt ökadt utrymme. God lacto-vegetarisk kost. Säsong 31 maj—1 september. Föreståndarinna Fröken Valborg Lundberg. Pension 70 kr. för deladt — 80 kr. för ensamt rum pr månad. Förfrågningar ställas till Sjöarps Vegetariska Sommarpensionat adr. Sjöarp, Tälläng. ***K. Nordström,*** inneh.

Herrsätra Skolgård,

Högre Flickskola,

börjar sitt tredje läsår nästkommande 15 Sept. å Herrsätra lantegendom, Vagnhärad, Södermanland. Undervisnings- och uppfostringsarbetet bedrifves i enl. med principerna för de tyska "Landerziehungsheime", modifierade efter svenska förhållanden. Från H. Lär. Sem. utex. lärarinnor. Exam. skolkökslär. Infödd språklär.. Ett fåtal **välartade** barn ur goda familjer mottagas.

Anna Sundin,
Rikstel Mölnbo 12. Adr. Herrsätra, *Vagnhärad.*

Andrea Eneroths Högre Handarbetsseminarium

Kommendörsgatan 32, I tr. STOCKHOLM Allm. Tel. Österm. 16 18.

Af Kungl. Maj:t godkänd, högre lärarinnekurs på 1½ eller 2 år. Enda tvååriga handarbetslärarinnekurs. Högre kursen har två valfria linjer med samma kompetens. På grund af **statsanslag** kan nedsättning af en del terminsafgifter beviljas. **Ansökningar** helst före 1:sta Juni till nytt arbetsår, som börjar 1:sta Sept. Prospekt sändes. Mottagningstid 12—1.

Fröbel-Institutet i Norrköping.

Ansökningar till institutets ettåriga kurser, som omfatta A. ***Utbildning för Kindergarten,*** B. ***för uppfostrarinnekallet i hemmet*** eller förberedelse för barnavårdsarbete i allmänhet, böra insändas till undertecknade före den 10 juni. Närmare upplysningar genom prospekt.

Ellen och Maria Moberg.

Båstads Helpension för flickor.

Fullständigt 8-klassigt läroverk. Höstterminen börjar den 6 sept. 1915. Prospekt med ref. på begäran. *Bertha Jönsson.*

Göteborgs Nya Husmodersskola

S. Allégatan 2 A, Rt. 106 24.

Husmoderskurs på 1 termin. — Längre och kortare kurser i matl., bakn., konserv., Linnesömn. m. m. — Obs.! Äfven kurser för fruar. Prosp. på begäran.

Elvira Friberg. ***Hildegard Friberg.***

Hälsobrunnen Hälsan, Hälsingborg,

1:sta juni—1:sta september.

Sofiakällan, landets rikaste **koksaltkälla.** Härliga **hafsbad** i Öresund, strandbad. **Sjukgymnastik, massage.** Modern **elektrisk behandling ss. Vierzellenbad** m. m. **Lokal hetluftsbehandling.** Radiumkur. Företrädesvis behandlas urinsyrediates, gikt, reumatism, mag- och tarmsjukdomar, kroniska slemhinnekatarrer, skrofler, konvalescens.

Postadress: Brunnskontoret, Hälsingborg. Läkare: A. Björkman.

Utmärkta organ

för annonsering i landsorten äro följande tidningar:

Arvika: Arvika Nyheter.
Avesta: Avesta-Posten.
Borlänge: Borlänge Tidning.
Borås: Borås Dagblad.
Falkenberg: Falkenbergs-Posten.
Falun: Falu-Kuriren.
Halmstad: Hallandsposten.
Hedemora: Södra Dalarnes Tidning.
Helsingborg: Öresundsposten.
Hernösand: Hernösands-Posten.
Hörby: Mellersta Skåne.
Karlstad: Karlstads-Tidningen.
Kristinehamn: Ansgariiposten.
Landskrona: Korrespondenten Landskrona Tidning.
Linköping: Östgöten.
Luleå: Norrbottenskuriren.
Mora: Mora Tidning.
Nyköping: Södermanlands Nyheter.
Oskarshamn: Oskarshamns-Posten.
Söderhamn: Söderhamns-Kuriren.
Söderköping: Söderköpings-Posten.
Södertelje: Södertelje Tidning.
Trelleborg: Trelleborgs Allehanda.
Umeå: Västerbottens-Kuriren.
Västerås: Vestmanlands Läns Tidning.
Visby: Gotlandsposten.
Örebro: Nerikes-Tidningen.
Östersund: Jämtlands Tidning.

Möblemang till 3 rum o. kök - värde 3,000 kr.
Motorbåt, 5 hkr. 7 knop - värde 1,500 kr.

Högsta vinsterna bland 1,125, värda 32,435 kr.

i Norrlands Konst-, Hemslöjds- och Handtverkslotteris

2:a dragning den 5 juni.

Öfriga vinster: valfria, **cirka 40 st. från 1,000—100 kr.** såsom herrums-, matrums-, sängkammare-, salongs-, hallmöbler från 1,000—200 kr., fullständiga silfveruppsättningar från 1,000—500 kr., pälsverk 500—300 kr., kaffeservis med tékanna, silfver, 500 kr., armband och brosch, guld, 300 kr., velocipeder 200 kr., gardiner, mattor, dukar m. m. 200 kr., uppsättning kopparkärl 125 kr. etc.

Lott à kr. 2,50, omsättningslott à kr. 2,25 från Lotteriets Exp. Hernösand.

För platssökande

och dem som önska tjänare är

Eskilstuna-Kuriren

förnämsta annonsorganet inom Norra Södermanland och Västra Västmanland. Alla öfriga annonsörer träffa äfven genom Eskilstuna-Kuriren den största publiken i dessa trakter. Fast upplaga 12,600 ex.

Till pingst!

Använd Kraterplattan till eder putsning i hemmet. Den räcker c:a 20 år för en familj. Ni blir säkert storförtjust. Plattan återtages dock efter profning, om ni så önskar. Pris 1 kr. Skrif ett brefkort i dag.

TEKNISKA FABRIKEN KRATER,
Växiö.

De bästa och för villaträdgården lämpligaste skottkärror à 15 kr. lämnas ***fraktfritt*** köparnas järnvägsstation. Skrif med samma till

STOCKAMÖLLANS AKTIEBOLAG,
Stockamöllan Rikstel. 9.

RATIONELLA HUDMEDEL. Tillf. mot dålig hy, exem, finnar, porm. Intyg af ans. o. trov. pers. 3 kr. sats, frakt 40 öre. Fru I. Göthe, Falun.

Du begagnar väl

Happachs Diamant-Tvål,

husmoderns bästa vän? Om ej, så försök den i dag och öfvertyga dig om, att den gör tvätten bländande hvit och arbetet till ett nöje.

Kom ihåg, att då du föredrager vår **Svenska** tvättvål före den Engelska, du därigenom gagnar **Sverige** och skaffar arbetsförtjänst åt **Svenskar.**

HAPPACHS SÅPFABRIKS A.-B.
Malmö & Stockholm

VINOLIA

Tvålar, Parfymer och Toalett-Artiklar.

Vid ett enda försök med

Vinolia Crême

visar sig genast dess läkande och svalkande egenskaper.

V 168

Vinolia Generalagentur:

Skepparegatan 6, STOCKHOLM Ö. Dj.

Ljungby Husmodersskola.

Sommarkurs för bildade unga flickor med undervisning i hushåll, linnesöm och handarbeten. Naturskönt beläget. Adr. A. Bäckström, Ljungby (Småland). Beg. prosp. med bif. porto.

Strängnäs Landtmannaskolas
Väfkurser

(6—11 veckor) pågå under sommaren. Elever mottagas när som helst. Prospekt på beg. fr. Direktör Erik Hellström, Strängnäs.

Från 10: — till 100: — kr.

inbesparas i hvarje hushåll genom att konservera ägg med Garantol. Absolut tillförlitligt. Äggen efter ett år ej att skilja från färska. Profpaket franko à kr. 1:—, 1:50 och 2:25 för resp. 15, 30 och 60 tjog ägg. Återförsäljare antagas. Iwar H. Pehrsson, Kaptensgatan 11, Malmö.

BRUNKEBERGS TEATERN

Alltid veckans bästa nyheter!

Idun utgifves denna vecka i A och B.

Wilhelmssons Boktr. A.-B., Sthlm, 1915.